גיליון מס. 139 • ערב ראש השנה תשמ"ט • כ"ו באלול תשמ"ח 11.9.198

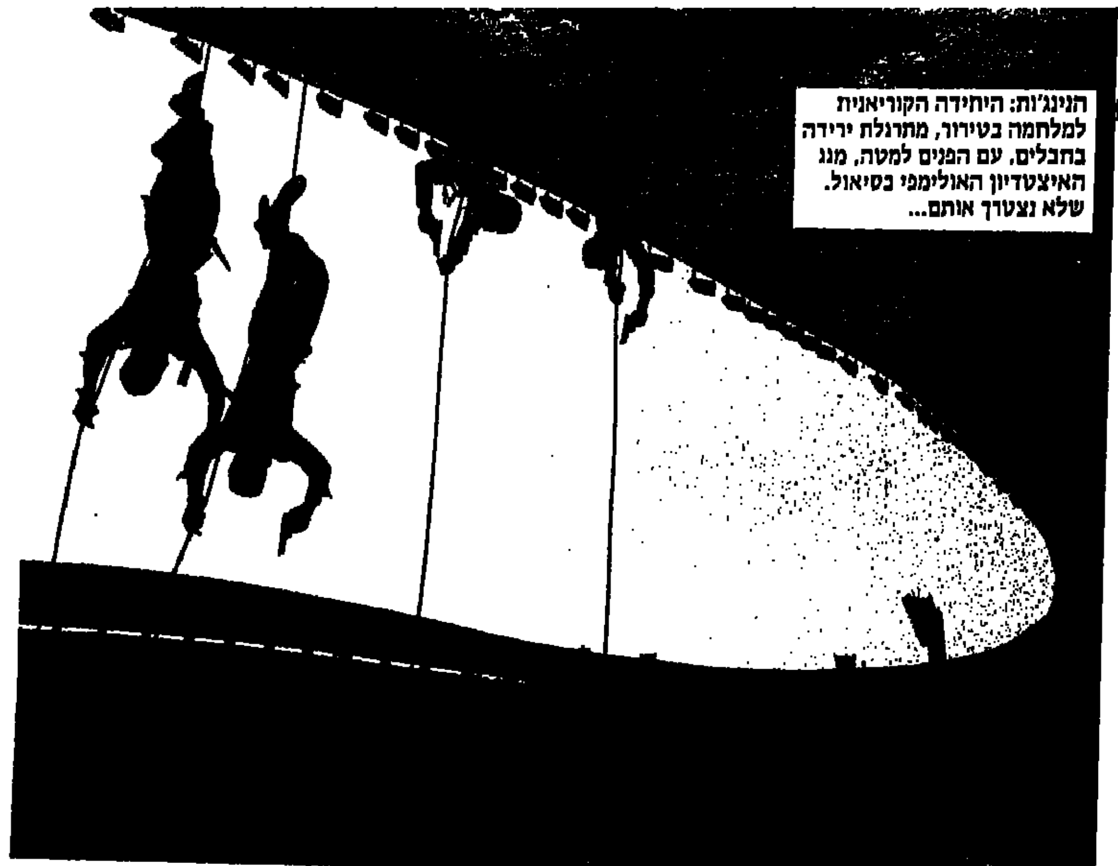

הנינג'ות: היחידה הקוריאנית למלחמה בטירור, מתרגלת ירידה בחבלים, עם הפנים למטה, מגג האיצטדיון האולימפי בסיאול. שלא נצטרך אותם...

שרק ייצגו אותנו בכבוד

19 ישראלים צעירים, במקטורונים כחולים־כהים, מכנסיים אפורים, חליפות נשים כחולות עם צווארון לבן, רחב, מאוד אופנתי, יהיו בין כ־12 אלף נציגיהם של 161 אומות, באולימפיאדה ה־24 בסיאול. בכך הם יעלו את מספרם של האולימפיים של ישראל בכל הזמנים ל־166. יש מדינות שזה מספר נציגיהם בסיאול בלבד, לא בתשע אולימפיאדות...

רק חמישה מבין ה־19 יודעים במה המדובר, יש להם נסיון אולימפי קודם. לרובם זו טבילת אש ראשונה בגדולה בהצגות תבל.

צריכים להיות מציאותיים, גם במעמד החגיגי הגדול הזה: אין מצפים למדליות מאיש מהם, כיוון שמדליה אולימפית ראשונה היא עדיין בגדר חלום, ולחלום כידוע, מותר לכולם, בעיקר לקטנים ולחלשים. אבל יש מקום לתבוע הופעה גאה, ספורטיבית, עיקשת, מכובדת, שיש עמה הערכה מקצועית, אולי גם ציון לשבח. יש מקום לתבוע מ־19 האולימפיים הופעה ללא מעידות מעוררות רחמים מול מצלמות הטלוויזיה, בלי כניעה ללא תנאי, במהירות סילונית, בתוך שניות, בלי כל מיני פאשלות ובושות, שהן לחם חוקו של הספורט הישראלי בשנים האחרונות. בלי לסגור את הבריכה או לנעול את רשימות המתחרים עם תוצאות עלובות, מהמאה הקודמת.

יש מקום לתבוע, גם בלי מדליות, הופעה שלא תגרור עמה את שטפון התירוצים המסורתי שבא אחרי מעשה.

אלכס דורון

ביטחון בערבון בלתי מוגבל

אירועי העבר במשחקים האולימפיים השונים, בתוספת חוסר השקט הכרוני המאפיין את סיאול של טרם פתיחה – הביאו למשחקים האולימפיים ה־24 אמצעי ביטחון ברמה ובכמות שלא נראו אי־פעם בעבר ■ הנחישות של מארחי המשחקים לא מותירה ספק: הקוריאנים מוכנים לאבטח ולשמור על אורחיהם בכל מחיר

שירות "מעריב", סיאול

אמצעי הביטחון שננקטו בסיאול לקראת האולימפיאדה ה־24, הם הנושא המדובר ביותר בעולם, עוד לפני הדיון המקצועי במדליות, בשיאים, באלופים הצפויים. עוד לפני ההתפעלות מהמיתקנים עשירי השיכלולים, שהוקמו ביד פזרנית מאוד, בתקציבי ענק, יותר מ־3 מיליארד דולר, כמותם לא הושקעו מעולם.

יש אומרים שבנושא הביטחון קבעו הקוריאנים כמה שיאים חדשים – ורק הזמן יוכיח אם אמנם הערכות אלו מדויקות. חסר להם שלא...

כובעי הפלדה השחורים, המצוחצחים, של אנשי היחידה המיוחדת למלחמה בטירור ובהפגנות של משטרת סיאול, נראים בכל מקום. הם חלק בלתי נפרד מכל מיתקן, מכל דרך שמוליכה לכל אתר אולימפי.

מימים קדומים, קוראים תושביו של חצי האי ההררי המטורש של קוריאה, למולדתם – "ארץ שלוות הבוקר". ב־18 החודשים האחרונים היא היתה ראויה להיקרא "ארץ התפרעויות הבוקר", עקב ההפגנות הסוערות מאוד, האלימות לעתים עד לקיצוניות שאינה מוכרת במערב, של סטודנטים שמאלנים, שהתנגשו עם המשטרה הנוקשה, האכזרית, של קוריאה הדרומית. למרות זאת, וחרף הצילומים מטילי האימה ששיגרו רשתות הטלוויזיה לכל קצווי תבל, יש לא מעט מומחים לנושא, שטוענים כי "סיאול, בתקופת המשחקים, תהיה מקום בטוח יותר ממשחק בייסבול של יום א' בניו־יורק... אולי המקום הבטוח ביותר על הפלאנטה שלנו". אחד מהם הציע שהכינוי הראוי ביותר לקוריאה בימים הבאים יהיה "ארץ פאניקת הבוקר", משום שכל האירועים האולימפיים המרכזיים, רוב הגמרים ואפילו גמר הכדורסל, ייערכו בשעות הבוקר, לצרכי שעות צפיית השיא של הטלוויזיה, בערב בניו־יורק, והכל בגלל פער של 14 שעות שבין שני השעונים.

איש מהעוסקים בארגון האולימפיאדה ה־24, שאמורה להיות שיא חדש של משתתפים ומדינות (12 אלף מ־161 אומות (רק שש מחברות הוועד האולימפי הבינלאומי ייעדרו), אינו מקל ראש בנושא הביטחון, בעיקר בגלל השכנה אפופת המיסתורין, הבלתי נצפית, שמצפון, וגם בגלל כמה ארגונים בינלאומיים, שהטירור הוא אמנותם, ושעלולים לנצל את האירוע כדי להעלות "חגיגה" משלהם. בימי השיא, כמו למשל בטקס הפתיחה, יהיו על הרגליים 100 אלף אנשי משטרה חמושים, ועוד כמה עשרות אלפים בלשים, וגם יחידה מובחרת שהתאמנה בשיטות לוחמה מדהימות ביותר, כמותן לא נראו מעולם, ואנשי משמר החופים ו־34 אלף חיילים אמריקנים, לכבר מנושאת המטוסים האמריקנית "מידוויי" מהצי ה־7, שכבר הגיעה לנמל פוסאן והועמדה שם בכוננות־על.

"אין לנו ספק. ביכולתנו לספק לעולם אולימפיאדה שקטה", חוזרים ומרגישים המארגנים. אלו שמכירים אותם אומרים שקוריאה, אומה של אנשים נחושי החלטה, נוקשים וקשוחים וגם בעלת תודעה תעשייתית ותיחכום, מן הראשונות בעולם כיום: אומה שנלחמה לכל אורך ההסטוריה שלה בטבע ובארם – באקלים של קיצוניות – קר מאוד, יותר מסיבירי, וגם חם מאוד; שעברה מלחמה קשה, הרסנית, שסבלה עוני מחריד ושיקמה עצמה באורח מפתיע להיות אחד מפלאי תבל המודרנית – אומה זו של רבבות בני קים, לי ופארק נחושי החלטה, שעובדים קשה מאוד, ראויה לאשראי נרחב בכל עניין ובמיוחד במה שמציק לה ולאחרים יותר מכל. "אין מקום בעולם שהוכן טוב יותר מסיאול כדי לספק ביטחון על־אנושי", אמר מומחה אמריקני לכתבי "ספורטס אילוסטרייטד", וסיפק בכך את ההערכה הקולעת ביותר. ■

שבועספורט
עורך: אלכס דורון
עריכה: טובי פולק
עריכה גרפית: לוסי קזמיר, יגאל אופיר
צלם: עדי אבישי
עורך מדור הספורט: אבי בטלהיים
מודעות: נילה שניידר טל': (03)439442
© כל הזכויות שמורות ל"מעריב"

בשער

סיאול תהיה ה"חגיגה" של שני האנשים המהירים בעולם: בן ג'ונסון (משמאל) וקארל לואיס. לעימות ביניהם מחכה כולם. בתמונה הקטנה: קמיע המשחקים וילדי סיאול (צילומי "נאמא")

מה בגליון

4: שידורי הטלוויזיה; 5-10: תחזיות אתלטיקה ושחיה; 11-14: משלחת ישראל; 15: הכוכבים של זאב; 16-18: תחזיות התעמלות, כדורגל, כדורסל, טניס, כדורעף; 19: סמים; 20: דו"ח משם

לוח משדרי הטלוויזיה מסיאול

יום	שעות	אירועים
שבת, 17.9.88	21.30־22.30	משחק השבת ויומן ערב אולימפי.
	01.00־02.25	יומן אולימפי מהאולפן בירושלים, וסרט על אולימפיאדת לוס־אנג'לס.
	02.25־06.00	טקס הפתיחה.
ראשון, 18.9.88	12.30־15.00	התעמלות גברים. הרמת משקולות, 52 ק"ג.
	20.00־21.00	תקציר.
שני, 19.9.88	24.00־00.30	יומן לילה.
	04.00־06.30	שחיה גמרים, 100 מ' חופשי נשים; 100 מ' חזה גברים; 400 מ' מעורב־אישי נשים; 200 מ' חופשי גברים.
	12.30־15.30	התעמלות נשים. הרמת משקולות, 56 ק"ג.
	20.00־21.00	תקציר.
רביעי, 21.9.88	23.00־01.00	יומן לילה. התעמלות קבוצתית. קפיצות למים, גמר גברים. הרמת משקולות 60 ק"ג.
חמישי, 22.9.88	04.00־07.00	התעמלות גברים, קרב רב. קפיצות סוסים.
	12.00־14.30	שחיה גמרים – 400 מ' חופשי נשים; 100 מ' חופשי גברים; 100 מ' גב נשים; 200 גב גברים; 4×100 מ' חופשי נשים. הרמת משקולות, 75 ק"ג.
	20.00־21.00	תקציר.
שישי, 23.9.88	24.00־01.00	יומן לילה.
	04.00־07.00	התעמלות, גמר קרב רב נשים. חלק ממוקדמות אתלטיקה.
	12.00־14.30	סיוף, גמר גברים בחרב. שחייה, 400 מ' חופשי גברים; 100 מ' פרפר נשים; 200 מ' חזה גברים; 100 מ' חזה נשים; 4×100 מ' חופשי גברים.
	20.00־21.00	תקציר.
שבת, 24.9.88	24.00־01.00	תקציר.
	01.00־04.00	סרטים.
	04.00־09.30	התעמלות: גמר גברים מכשירים בודדים. שחייה, מוקדמות. חתירה (סירות). תקציר א' של איגוד השידור האירופי, כולל לקט קטעים מכל מיני אירועים. אתלטיקה: 100 מ' חצי גמר גברים; קפיצה משולשת גמר גברים; 100 מ' גמר גברים; 100 מ' רבע גמר נשים, 800 מ' רבע גמר גברים; 400 מ' משוכות חצי־גמר גברים; 800 מ' נשים במסגרת קרב 7.
	12.00־14.30	שחיה, 200 מ' מ.א. נשים; 100 מ' גב נשים; 200 מ' פרפר גברים; 4×100 מ' מעורב נשים; 50 מ' חופשי גברים; 800 מ' חופשי נשים, הרמת משקולות, 82.5 ק"ג.
	21.00־21.00	תקציר.
ראשון, 25.9.88	24.00־01.00	יומן לילה.
	01.00־04.00	סרטים.
	04.00־08.00	התעמלות: גמר נשים, מכשירים בודדים. קפיצות למים נשים. אתלטיקה, הטלת כידון גמר גברים; 100 מ' חצי גמר נשים; קפיצה לגובה גמר גברים; 400 מ' משוכות גמר גברים; 100 מ' גמר נשים; 800 מ' חצי גמר נשים וגברים; 3,000 מ' גמר נשים.
	12.00־14.30	שחיה, 200 מ' מ.א. גברים; 200 מ' פרפר נשים; 200 מ' גב נשים; 1,500 מ' חופשי גברים; 4×100 מ' מעורב גברים. הרמת משקולות, 90 ק"ג.
	20.00־21.00	תקציר.
שני, 26.9.88	24.00־01.00	יומן לילה.
	01.00־09.00	גמרים איגרוף. תקציר א' של איגוד השידור האירופ. אתלטיקה – ידוי פטיש גברים; 110 מ' משוכות חצי גמר גברים; 800 מ' גמר נשים וגברים; 200 מ' רבע גמר גברים; קפיצה לרוחק גברים; 110 מ' משוכות גמר גברים; 400 מ' גמר נשים; 10,000 מ' גמר גברים.
	20.00־21.00	תקציר.
שלישי, 27.9.88	24.00־00.30	יומן לילה.
	20.00־21.00	תקציר.
רביעי, 28.9.88	24.00־01.00	יומן לילה.
	09.00־04.00	איגרוף. תקציר א' של איגוד השידור האירופי. אתלטיקה – הדיפת כדור ברזל וקפיצה לגובה, במסגרת קרב 10 לגברים; קפיצה במוט גברים; 400 מ' גמר גברים; 200 מ' רבע גמר נשים וגברים; 3,000 מ' מכשולים חצי גמר גברים.
	20.00־21.00	תקציר.
חמישי, 29.9.88	24.00־01.00	יומן לילה.
	01.00־10.00	חצי גמר קאנו, נשים וגברים. הרמת משקולות 110 ק"ג. גמר כדורסל נשים. חצי גמר טניס נשים. חצי גמר איגרוף. תקציר א' של איגוד השידור האירופי. אתלטיקה – 110 מ' משוכות, קפיצה במוט, זריקת דיסקוס, 1,500 מ' והטלת כידון במסגרת קרב 10 לגברים; זריקת דיסקוס גמר נשים; 200 מ' חצי גמר נשים; 1,500 מ' חצי גמר גברים; קפיצה לגובה גמר נשים; 1,500 חצי גמר נשים; 200 מ' גמר נשים; 5,000 מ' חצי גמר גברים.
	12.30־14.30	גמר כדורעף נשים.
	20.00־21.00	תקציר.
שבת, 31.9.88	24.00־01.00	סרט.
	01.00־01.30	יומן לילה.
	01.30־02.30	גמר שחיה צורנית סולו.
	02.30־09.30	אתלטיקה – 110 מ' משוכות חצי גמר נשים; 50 ק"מ הליכה גברים; 110 מ' משוכות גמר נשים; 4×400 מ' חצי גמר נשים וגברים; 10,000 מ' גמר נשים, גמרים קאנו. גמר כדורסל גברים. טניס גברים. תקציר א' של איגוד השידור האירופי.
	09.30־13.00	גמר התעמלות אמנותית. גמר ג'ודו. גמר הוקי שדה. טניס־שולחן. טניס זוגות נשים.
	20.00־21.00	תקציר.
ראשון, 1.10.88	24.00־01.00	יומן לילה.
	04.00־09.00	איגרוף. שחייה צורנית. אתלטיקה – 4×100 מ' חצי גמר וגמר, נשים וגברים; כדור ברזל גמר נשים; דיסקוס גמר גברים; 1,500 מ' גמר נשים וגברים; 4×400 מ' גמר גברים ונשים. טניס נשים ותקציר א' של איגוד השידור האירופי.
	10.00־11.00	גמר כדוריד. היאבקות.
	11.00־13.30	גמר כדורגל.
	20.00־21.00	תקציר.
שני, 2.10.88	24.00־02.00	יומן סיכום.
	02.00־04.00	איגרוף.
	04.00־06.00	גמר כדורעף גברים.
	06.00־06.30	יומן קצר מירושלים.
	06.30־08.30	מרתון גברים.
	10.30־13.00	טקס הנעילה.
	20.00־21.00	יומן

אתלטיקה

השיאים העולמיים, האולימפיים והישראליים

במקצועות שבתכנית האולימפית (מעודכנים ל־1.9.1988)

גברים

המקצוע	שיאי העולם: השיאן והמדינה	ההישג	השנה	השיאים האולימפיים: השיאן והמדינה	ההישג	השנה	שיאי ישראל: השיאן	ההישג	השנה
ריצות									
100	ג'ונסון (קנדה)	9.83	1987	היינס (ארה"ב)	9.95	1968	איתי אילת	10.52	1988
200	מנאה (איטליה)	19.72	1979	לואיס (ארה"ב)	19.80	1984	איתי אילת	20.92	1988
400	ריינולדס (ארה"ב)	43.29	1988	אוונס (ארה"ב)	43.86	1968	אלון אליקים	47.79	1987
800	קו (בריטניה)	1:41.73	1981	קרוז (ברזיל)	1:43.00	1984	עוז כץ	1:47.8	1983
1,500	אוויטה (מרוקו)	3:29.46	1985	קו (בריטניה)	3:32.53	1984	דב קרמר	3:42.97	1988
5,000	אוויטה (מרוקו)	12:58.39	1987	אוויטה (מרוקו)	13:05.59	1984	יובל וישניצר	13:39.8	1974
10,000	מאמדה (פורטוגל)	27:13.81	1984	וירן (פינלנד)	27:38.35	1972	אריה גמליאל	28:42.9	1984
מרתון *	דינסאמו (אתיופיה)	2:06.50	1988	לופש (פורטוגל)	2:09.21	1984	יאיר קרני	2:17.34	1981
מכשולים 3000	רונו (קניה)	8:05.4	1978	ירדרוד (שוודיה)	8:08.02	1976	יהודה צדוק	8:35.41	1984
משוכות									
110	נהימיה (ארה"ב)	12.93	1981	קינגדום (ארה"ב)	13.20	1984	אילן גולדווסר	14.81	1987
400	מוזס (ארה"ב)	47.02	1983	מוזס (ארה"ב)	47.63	1976	אילן גולדווסר	51.18	1988
שליחים									
4×100	ארה"ב	37.83	1984	ארצות־הברית	37.83	1984	נבחרת ישראל	41.11	1984
4×400	ארה"ב	2:56.16	1968	ארצות־הברית	2:56.16	1968	נבחרת ישראל	3:14.76	1981
קפיצות									
גובה	שיוברג (שוודיה)	2.42	1987	וסיג (מזרח־גרמניה)	2.36	1980	גדעון הרמט	2.17	1981
מוט	בובקה (בריה"מ)	6.06	1988	קוזאקייביץ' (פולין)	5.78	1980	קרלו רפאלי	4.40	1978
רוחק	בימון (ארה"ב)	8.90	1968	בימון (ארה"ב)	8.90	1968	רוגל נחום	7.64	1988
משולשת	באנקס (ארה"ב)	17.97	1985	סאנייב (בריה"מ)	17.39	1968	רוגל נחום	16.19	1988
זריקות/הדיפות									
ברזל	טימרמאן (מזרח־גרמניה)	23.06	1988	קיסליוב (בריה"מ)	21.35	1980	יאיר מקלר	18.34	1980
דיסקוס	שולט (מזרח־גרמניה)	74.08	1986	וילקינס (ארה"ב)	68.28	1976	גדעון אריאל	52.78	1964
פטיש	סדיך (בריה"מ)	86.74	1986	סדיך (בריה"מ)	81.80	1980	מאיר יעקבי	57.08	1968
כידון (חדש)	ז'לזני (צ'כיה)	87.66	1987	–			עמי ברן	63.10	1986
קרב 10	תומפסון (בריטניה)	8.847	1984	תומפסון (בריטניה)	8.847	1984	אילן גולדווסר	6,456	1986
הליכה									
20 ק"מ *	שצ'ניקוב (בריה"מ)	1:19.08	1988	קאנטו (מכסיקו)	1:23.13	1984	שאול לדני	1:35.32	1972
50 ק"מ *	וייגל (מזרח־גרמניה)	3:38.17	1986	גונזאלס (מכסיקו)	3:47.26	1984	שאול לדני	4:17.06	1972

נשים

המקצוע	שיאי העולם: השיאנית והמדינה	ההישג	השנה	השיאים האולימפיים: השיאנית והמדינה	ההישג	השנה	שיאי ישראל: השיאנית	ההישג	השנה
ריצות									
100	גריפית (ארה"ב)	10.49	1988	אשפורד (ארה"ב)	10.97	1984	אסתר שחמורוב	11.45	1972
200	קוך, דרכסלר (מזרח־גרמניה)	21.71	79/86	בריסקו (ארה"ב)	21.81	1984	אסתר רוט	23.57	1975
400	קוך (מזרח־גרמניה)	47.60	1986	בריסקו (ארה"ב)	48.83	1984	אורית קלודני	54.15	1987
800	קראטוכווילובה (צ'כיה)	1:53.28	1983	אוליזארנקו (בריה"מ)	1:53.43	1980	אביבה בלס	2:05.8	1972
1,500	קזאנקינה (בריה"מ)	3:52.47	1980	קזאנקינה (בריה"מ)	3:56.56	1980	ענת מאירי	4:15.01	1980
3,000	קזאנקינה (בריה"מ)	8:22.62	1984	פויקה (רומניה)	8:35.96	1984	ענת מאירי	9:22.15	1979
10,000	קריסטיאנסן (נורווגיה)	30:13.74	1986	–			עמל עבראלאל	41:20.56	1988
מרתון *	קריסטיאנסן (נורווגיה)	2:21.06	1985	בנויט (ארה"ב)	2:24.52	1984	זהבה שמואלי	2:40.29	1983
משוכות									
100	דונקובה (בולגריה)	12.21	1988	קומיסובה (בריה"מ)	12.56	1980	אסתר רוט	12.93	1976
400	סטפאנובה (בריה"מ)	52.94	1986	אל־מוטוואקיל (מרוקו)	54.61	1984	פועה נייגר	1:00.18	1988
שליחים									
4×100	מזרח־גרמניה	41.37	1985	מזרח־גרמניה	41.60	1980	נבחרת ישראל	46.91	1987
4×400	מזרח־גרמניה	3:15.92	1984	ארצות־הברית	3:18.29	1984	נבחרת ישראל	3:46.2	1979
קפיצות									
גובה	קוסטאדינובה (בולגריה)	2.09	1987	מייפארת (מערב־גרמניה)	2.02	1984	גבי רוזן	1.81	1986
רוחק	צ'יסטיאקובה (בריה"מ)	7.52	1988	קולפאקובה (בריה"מ)	7.06	1980	סיגל גונן	6.46	1986
הדיפות/זריקות									
ברזל	ליסובסקאיה (בריה"מ)	22.63	1987	סלופיאנק (מזרח־גרמניה)	22.41	1980	מירה בולבה	13.96	1978
דיסקוס	רייגש (מזרח־גרמניה)	76.80	1988	יאל (מזרח־גרמניה)	69.96	1980	מירה בולבה	46.20	1982
כידון	פלקה (מזרח־גרמניה)	78.90	1987	סאנדרסון (בריטניה)	69.56	1984	קלרה טימון	43.64	1981
קרב 7	ג'וינר (ארה"ב)	7,215	1988	אפרץ' (מערב־גרמניה)	6,388	1984	דליה גבות	5,374	1985

*מקצועות אלה נערכים על כביש ואין בהם שיאים רשמיים.

ועידת הפיסגה של המלכה

אין לצפות בסיאול לשיפור סיטוני של שיאי עולם באתלטיקה – כי המדליות, לא השיאים, הם כאן בעדיפות ראשונה ■ מובטחים מאבקים מרתקים בין טובי האתלטים, בכנס העולמי־אולימפי הראשון מאז 16 שנה, שבו ישתתפו כמעט כל הגדולים ■ לא רק הזירה של קארל לואיס ובן ג'ונסון (בשער הגיליון) ■ תחזית בכל מקצוע, לכל יום

מרתוניסטית רוזה מוטה: לא זוכרת מתי הפסידה

גריפית־ג'וינר: חרף כל החשדות

ג'וינר־קרסי: מלכת האתל...

הייקה דרכסלר: קלף חזק

דוד אייגר

כאלפיים ספורטאים, מ־160 מדינות (ללא ישראל) יחלו ב־23 בספטמבר ב־10 ימי ההתמודדות בענף המרכזי באולימפיאדה, האתלטיקה – בועידת הפיסגה האולימפית הראשונה ב־16 שנה, עם כל בכירי האתלטים בעולם.

איכות האירוע תיפגע במעט כשל שיתופם של "נועלי איצטדיון" דלי־דמה ממדינות שכוחות אל, וכשל היעדרותם של כוכבים שאינם בריאים (קונצ'לה, קיפקוץ', קוריר, פוסטר, בינויט ואחרים) או שכשלו במפתיע במבחנים בארצותיהם (קו וקונלי, לדוגמה). אולם כמו בחיים, תמיד יש כשרונות צעירים או "סגנים נצחיים", שממתינים להזדמנויות שכאלו כדי להיכנס לנעלי האלופים.

טבלת שיאי העולם זועזעה השנה רק 13 פעמים – יבול בינוני למדי. גם בסיאול אין לצפות לשיפור סיטוני של שיאים, שהם, בכלות הכל, בסדר עדיפות מישני למדליות. במרחקים הבינוניים והארוכים צפויים מירוצים טאקטיים עם דחיפות ובלי "מושכים"; בקפיצות יתנהלו תחרויות ממושכות ומתישות ובזריקות יהיו המתחרים ב"דיאטה" מהסטרואידים האסורים. אתלטים לא מעטים (בעיקר מהמערב) יגיעו לסיאול סחוטים נפשית ופיסית, בתום ההתרוצצות אחר הדולארים בתחרויות ההזמנה באירופה.

למרות זאת, מובטחים מאבקים מרתקים ומלהיבים, רצופי הפתעות – לחם חוקה של "מלכת הספורט". וההפתעות הן בעוכרי כל מי שמבקש לחזות את הצפוי. עדיין זכורים הנצחונות הסנסציוניים באליפות העולם ברומא, אשתקד, של אלמונים כמרתוניסט ואקיהורו והכידונאי ראטי. יש גם קשיים אחרים בהערכות מהסוג הזה – כך שניתן רק לרמוז על מה שמצפה, ב־42 המקצועות בתוכנית האולימפית, לפי מועדי התרחשותם.

השופטים יקפידו

★ יום ו' 23.9

מרתון נשים: אלופת העולם, הפורטוגלית מוטה, שכחה טעם הפסד ואין סיבה שתיזכר בו הפעם, במיוחד כשהשיאנית קריסטיאנסן מנורווגיה מתרכזת ב־10 אלפים. המדליות האחרות יצאו למי שתהיה עמידה יותר בתנאי הסביבה מבין האוסטרלית מארטין, הסובייטיות סמחנוכה ואיבנובה והמזרח גרמנית דורה.

20 קי"מ הליכה גברים: מידת ההקפדה של השופטים על הסגנון, אפשר שתשפיע על יכולתו של המכסיקני קאנטו להגן על תוארו, במאבק שינהל מול המזרח אירופים (בראשם הסובייטי שצ'ניקוב) ומנצח מוסקווה 1980 האיטלקי דאמילאנו.

בריזל גברים: סיכויי אלוף העולם, השווייצי גונתר, יפים לפחות כמו של השיאן החדש־ישן טימרמן ושל באייר (שניהם ממזרח־גרמניה), הנתקלים בדר"כ בבעיות באליפות מבוקרת־סמים. אסור להתעלם מהאמריקני ברנס והצ'כי מאכורה.

הראשון בהסטוריה?

★ שבת 24.9

100 גברים: כששניהם בשיאם, כמו אשתקד ברומא, אמור ג'ונסון להכניע ללא תנאי את לואיס, שספק אינו מסוגל להגיע ל־9.83 "חוקי", במגבלות זינוקו. אך הקנדי החמיץ העונה אימונים חשובים (פציעה), ואם לא יסגור איכשהו את הפיגור, יהיה לואיס לראשון בהסטוריה שיזכה פעמיים ב־100 האולימפי. עם ה"פינאליסטים" צפויים להימנות גם האמריקנים סמית (השיאן הקודם) ומיצ'ל; הניגרי אימו, הבריטי כריסטי וסטיוארט מג'מייקה.

משולשת גברים: מצבו של אלוף העולם, הבולגרי מארקוב אפוף תעלומה ושיאן העולם בנקס מתקשה באליפויות: אפשר שינצח סובייטי – לאפשין או פרוצ'נקו.

קרב נשים 7: מקצוע יחיד בו ניתן לארוז את מדליית הזהב ולשגרה בדואר לביתה של ג'וינר־קרסי. רק אם תיפצע, חלילה, יוכלו בהמר (מז"ג) ובוזאן (צרפת) ליהנות מההפסד.

מוזס, גריפית, דקר...

★ יום א' 25.9

כידון גברים: תוצאות מרשימות קבעו העונה השיאן ז'לזני (צ'כיה) וקוריוס (פינלנד), אך אין לדעת מה מכינים אלוף רומא ראטי וסגנו יבסיוקוב, במקצועם עתיר ההפתעות.

400 משוכות גברים: הכל משוחדים כשמדובר במוזס הנערץ, שזכה מ־76' בכל תואר שבהישג יד ומקווה להיות אלוף אולימפי משולש בטרם יתלה את ה"ספאייקס". פיליפס ויאנג ישלימו שלישיה אמריקנית על דוכן המנצחים, אלא אם ישוב המערב גרמני הוותיק שמיד לכושרו ברומא.

100 נשים: חרף החשדות באשר לכשרות ה־10.49 של גריפית־ג'וינר, אין מנוס מלהכלילה בין המועמדות, בהן המזרח גרמניות גלאדיש־מולר (אלופת העולם), גר ודרכסלר, האמריקנית אשפורד (האלופה האולימפית) והג'מייקנית אוטי.

גובה גברים: מגנבורג (מע"ג) מנסה להיות האלוף האולימפי הכפול הראשון אי־פעם במקצוע זה, אך בדרכו יעמדו שוברג (השיאן ואלוף העולם משוודיה) ואבדיינקו (בריה"מ).

3000 נשים: סוף־סוף זהב אולימפי לדקר־סליני? – הלב אומר כן, אך במוח מנקרים ספקות לגבי חישולה הפיסי והמנטאלי. הסובייטית סאמולנקו (מנצחת רומא), ההולנדית ואן־הולסט, הקנדית ויליאמס והבריטית מאריי לא יוותרו על הבכורה משיקולי סימפטיה.

יום ה־800 והרוחק

★ יום ב' 26.9

800 נשים: אוליזארנקו (בריה"מ) מועמדת לשיחזור נדיר של זכייתה ממוסקווה 80', לא לפני שתדביק ביישורת הסיום את הראשונות ברומא וודארס ריזאכטל (מז"ג) ואיוואן (רומניה).

800 גברים: בעל הישג השנה, האמריקני גריי, נוטה להתיש עצמו בקיץ, כך שהזירה תתפנה למי ש"יתפוס יום" מקרב השלישיה הבריטית קראם, אליוט ומקין, הברזילאים ברבוסה וקרוז (האלוף האולימפי שבב מפציעה), והאפריקנים אוויטה (מסוכן בכל מרחק) וקוסקיי (קניה).

פטיש גברים: אלוף 76' ו־80', סדיך, יודע להתעלות בכלוב האולימפי כדי לחקות את זכייתו המשולשת של פלנגאן בשנים 1900–1908. ליטבינוב וטאם שואפים להנפת שלושה דגלי הפטיש והמגל. זהירות מהגרמנים: האבר (מזרח) וריהם (מערב).

רוחק גברים: מ־81' לא נוצח לואיס ב־55 תחרויות רצופות (נכון ל־1.9) ולא ירצה לקטוע את הסידרה דווקא בסיאול. מנצחו האחרון, מייריקס, מסרב להזדקן ומייחל לכך שרבע־גמר ה־200, הצמוד לגמר הרוחק, יוציא את לואיס מהריכוז הדרוש.

110 משוכות גברים: קאלהון הוא היחיד, עד כה, שזכה פעמיים במקצוע זה (56', 60'). קינגדום נשל עתה ללכת בעקבותיו. אם תפקוד אותו תקלה חמורה יעוטו על המציאה חברו קמבל, הקנדי מקוי והבריטי ג'קסון.

400 נשים: שנתיים מפרישתה של קוך ההוללת, טרם קמה לה יורשת, וכך נותרה ריצה זו נחלת "בנות תמותה" כבת־ארצה מילר, הסובייטיות בריזגינה (אלופת העולם) ויורצ'נקו, ואולי דוואקא הג'מייקנית ג'קסון (אם תשתתף).

כידון נשים: דו־קרב בצהרי היום בין המזרח־גרמנית פלקה, שיאנית העולם המצויה במלוא כושרה, לבין מי שהכניעה אותה באליפויות אירופה והעולם, הבריטית וויטברד, שמשתוקקת לתואר היחיד החסר במאזנה העשיר. הכנותיה השתבשו העונה (פציעה).

10 אלפים גברים: גם בלי קיפקוץ' החולה יש לקניה טוענים לכתר. טאנוי ומראנדה יידרשו למלוא הסיבולת והטאקטיקה מול האיטלקים פאנטה (אם יסתכן ב"הכפלה") ואנטיבו, המזרח־גרמני קונצה, הבריטי מארטין והמכסיקני באריוס.

★ יום ג' 27.9 – מנוחה.

חגיגה מזרח־גרמנית

★ יום ד' 28.9

400 משוכות נשים: אלופת העולם בוש וחברותיה לוש ופידלר, ייצרו חגיגה מזרח־גרמנית. האוסטרלית הפר מסוגלת להפר אותה.

400 גברים: ריינולדס ניפץ באוגוסט את שיא העולם בן 20 השנה והשאלה היא, אם ידע לשמור על עצמו בתחרויות הקיץ (שלא כאשתקד) לעימות חוזר עם אלוף העולם שנלבה, היוצא טרי מהמחנה המזרח גרמני. לכל טעות או חולשה מהשניים ייארבו האמריקנים אוורט ו סטיב לואיס, הבריטי ודשנר ואל־מלקי מעומאן.

מוט גברים: השיאן הסובייטי בובקה עלול להפסיד פה ושם, אך לא כשדליות מונחות בכף, והוא יכניס לאמתחתו גם תואר אולימפי. לעומתו, דווקא במעמד מחייב ניכרת פגיעות אצל חברו גטאולין, הפולני חמארה, האמריקנים טארפנינג וכל הצרפתי ויניירון.

200 גברים: האנרגיה אותה נלאץ לואיס להשקיע באודיסאה שלו, תקבע הצלחתו במקצועו האישי האחרון, מול נצחו במבחני ארה"ב, רילוץ'. לכסף או לארד מועמדים גם חברם מארטין והברזילי הסילווה.

החלום של תומפסון

★ יום ה' 29.9

דיסקוס נשים: ריינש עשויה לצרף תואר אולימפי לשיאה העולמי וחברותיה גאנסקי והלמאן (אלופת העולם) או וילורה, להשלים תמונה מזרח גרמנית.

200 נשים: לכאורה, אמורה גריפית להשלים "דאבל", אם השותפה לשיא העולם, דרכסלר, תעדיף את כור הקפיצה. אישית, אני סקפטי מעט. יתכן שהאיום עליה יתפתח מגלאדיש (ה"דאבליסטית" מרומא) ומאוטי, או אפילו מחברתה מרשל.

רוחק נשים: אם יניחו ראשי האתלטיקה במז"ג את הקלף הדרכסלרי על הרוחק, מצפה לה מלאכה לא פחות קשה מול אלופת העולם, ג'וינר והסובייטיות צ'יסטיאקובה (השיאנית הטריה) ובלבסקיה.

קרב 10 גברים: חלומו של תומפסון לרשום הסטוריה בזכיה שלישית רצופה, אינו נשען בינתיים על בסיס מוצק. בכל מקרה, יקשו עליו את החיים הצרפתי פלאזיה, הגרמנים מהמזרח (אלוף העולם פוס ושנק) ומהמערב (ונץ והינגסן), הקנדי סטין והסובייטי קולבט.

יום בולגריה

★ יום ו' 30.9

50 קי"מ הליכה גברים: אלוף מוסקווה מ־1980 בעל סיכויים ב־88' הוא המזרח גרמני גאודר, אך בדרך המתישה יהיה מה להגיד גם לבן־ארצו וייגל, לסובייטי איבאננקו, למכסיקני ברמודז ולאיטלקי דוקסקי.

100 משוכות נשים: אין סיבה שהשיאנית החדשה־ישנה, הבולגריה דונקובה, לא תקדים את חברתה זאגורצ'בה (אלופת העולם), את המזרח גרמניות זיברט ואושקנאט ואת הסובייטית גריגורייבה.

3000 מכשולים גברים: פאנטה טוב דיו כדי לשחזר את נצחונו מרומא, גם בלי האווירה הביתית, אך האם "ריצת החוית" שלו תספיק לנטרל את עוקצו של הטריומווירט מקניה (קואץ', סאנג וקאריוקי), מלצר (מז"ג) ופאנייה (צרפת)?

גובה נשים: ה"יום הבולגרי" יושלם בידי קוסטאדינובה, השיאנית ואלופת העולם, שתותיר את המאבק על המדליות האחרות לאמריקנית ריטר, לרומניה אסטאפיי ולשלישיה סובייטית.

10 אלפים נשים: קריסטיאנסן תזדקק למיטב כושרה ובריאותה, נוכח התקדמות הבריטית לינץ'־מקולגאן, המזרח גרמנית אולריך והסובייטיות ז'ופייבה, בונדארנקו ומרבריכה.

ירושת קו

★ שבת 1.10

1500 נשים: אם תנצח דקר־סליני ב־3000 היא תינשא על כנפי הצלחתה ל"דאבל", כבאליפות העולם 83' ולא, תקשה אכזבתה לעמוד מול הרומניות איוואן ומלינטה והסובייטיות סמולנקו ובאיקאוסקייטה.

1500 גברים: ממוקדי האולימפיאדה. אוויטה, שיאן העולם אמור להתמודד עם קראם, אלוף אירופה (בהנחה שהבריא) בעימות ראשון ביניהם מ־85'. בתמונה גם אלוף העולם, בילה. אל תבטלו את יכולתם של אליוט, קרוז, צ'ירה (קניה) או הרולד (מז"ג) "לגנוב" מדליה.

בריזל נשים: כבאשתקד, תכניע השיאנית הסובייטית ליטובסקיה את הסוללה המזרח גרמנית.

5000 גברים: מעברו של אוויטה למרחקים הבינוניים פתח ריצה זו לחלוטין. אנגוגי ואונדייקי (קניה), רגאלו והתאומים קאסטרו (פורטוגל), באקנר ומארטין (בריטניה), דוהרטי ואו'מארה (אירלנד), מארי (ארה"ב), תייבו (צרפת) ובאומן (מע"ג), בנויים למירוץ טאקטי. ביום טוב כ"א מהם מסוגל לנצח.

100x4 נשים: אם ברומא הפתיע נצחון האמריקניות על המזרח גרמניות, הפעם יתייצבו גריפית, אשפורד ושות' כ"פייבוריטיות".

דיסקוס גברים: לשיאן ואלוף העולם שולט (מז"ג), יהיו חיים קשים מול נציגי בריה"מ (אוברטאס, דומצ'ב וקידיקאס). האם לא יהיה נחמד אם וילקינס הקשיש יטול מדליה, 12 שנה לאחר נצחונו במונטריאול?

100x4 גברים: היכולת האישית של לואיס וחבריו תאפשר להם להקדים את אשפי העברות המקל מבריה"מ ואת קנדה וג'מייקה.

400x4 נשים: כמו ברומא, יתחלקו המדליות בין מז"ג (זהב), בריה"מ (כסף) וארה"ב (ארד).

400x4 גברים: אם לא עכשיו – אימתי? ריינולדס וחבריו "חייבים" למחוק את השיא ממכסיקו 68', אלא אם המקל יופל... מאחור יתנהל "טייס" מלהיב בין בריטניה, הגרמניות, אוסטרליה וקניה.

כתר אפריקני?

★ יום א' 2.10

מרתון גברים: גם ללא האתיופים ובראשם השיאן דינסאמו, סביר שהכתר במקצוע הנעילה, ייוותר באפריקה, שתציג את סאלה (ג'יבוטי), אלוף העולם ואקיהורו וחוסיין (קניה) ואיקנגה (טנזניה). יחד עם האסיאנים (היפאנים סקו ונקיאמה) והאוסטרלים (מונגטי ודה קסטלה), הם אמורים להאפיל על בכירי האירופים (המזרח גרמני פטר והאיטלקי פוליקו). ■

דיילי תומפסון: החלום הגדול

סעיד אוויטה: בין מוקד האולימפיאדה

אדווין מוזס: לגביו כולם משוחדים...

בוץ' ריינולדס: האם שמר על עצמו עד סיאול?

סערה בבריכה

ארה"ב אותתה במבחני השחיה שלה כי יש לה כוונות להניח יד, על כמה שיותר "זהב" – במיוחד בין הגברים ■ מזרח גרמניה היא השליטה הכמעט מוחלטת בין הנשים ■ יש לצפות לכמה פנים חדשות, וגם למאבקים שיוכרעו רק אם יושגו בהם שיאי עולם

יוסף טלקי

ארה"ב חזרה אל המפה העולמית בשחיה ואילו מזרח־גרמניה השתלטה כמעט באורח מוחלט על שיאי הנשים, ואין לה למעשה ייצוג הולם בין הגברים – זו תמונת המצב, לקראת פתיחת התחרויות האולימפיות בסיאול.

המארגנים בנו בריכה חדשה – עשרה מסלולים, יציע ל־12 אלף צופים, ציוד אלקטרוני – בפארק האולימפי, שהוא תשלובת מיתקני הספורט הגדולה בעולם. כאן ייערכו תחרויות השחיה, משחקי הגמר בכדורמים והתחרויות בשחיה צורנית. מדובר במבנה מכוסה וזכוכית מיוחדת, שמעבירה את קרני השמש למים – העתק מטוים לבריכה האולימפית במינכן. בנוסף יופעלו במקום גם שתי בריכות אימונים (ועוד שבע בריכות אימונים, ברדיוס של 20 ק"מ מהכפר האולימפי) וכן בריכה מיוחדת לקפיצות, עם מעליות מיוחדות.

מי ישתלט על בריכות סיאול?

האמריקנים אותתו במבחניהם האחרונים, שהם כיום המובילים, ומוכנים לקרב הגדול והסוער על המדליות עם שאר העולם. 12 פעם שופרו השנה שיאי העולם – 6 פעמים בידי שחייני ארה"ב, 3 בידי בריה"מ והיתר בידי פולין, סין וקנדה. בדו־קרב השיאים שבין ארה"ב למזרח גרמניה מובילים האמריקנים 13–9, אך למזרח גרמניה שיאים רק בין הנשים. למערב גרמניה ולבריה"מ 3 שיאי עולם, להונגריה 2, לקנדה, פולין וסין, כאמור שיא אחד לכ"א.

למרות השליטה המזרח־גרמנית, נראה שהבריכה בסיאול פתוחה להפתעות בין הנשים. הדעה הרווחת היא ש"נמפות המים" הללו "יוללו" את רוב הזהב, אך בכמה משחים, הן ינהלו קרב צמוד עם האמריקניות.

בין הגברים, המצב מעורפל יותר: יש אמנם כמה פייבוריטים, אך ניכר כי בשנתיים האחרונות נבלמה ההגמוניה האמריקנית, בידי שחייניה הצעירים של הונגריה ויריבים שקולים ממערב גרמניה, בריה"מ וגם בריטניה.

מאז מונטריאול 76' לא נפגשו בזירה האולימפית שחייני ארה"ב עם אלו של הגוש המזרחי ובראשם בריה"מ. החישגים שנקבעו במבחנים האמריקנים בטכסאס, שבהם הופגנה יכולת "לעומק", עדיין אינם מבטיחים, כשמדובר בהתמודדות צמודה עם יריבים אתרים, שבאו מעבר לים, ושהמפגשים עמם נדירים.

השיאים העולמיים שקבעו השנה איגור פוליאנסקי (בריה"מ) ודייויד ברקוף (ארה"ב), בגב – שניהם שיפרו חמש פעמים את השיאים בסגנון הזה – הוכיחו שבתפיסה חדשה וטכניקה מהפכנית, אפשר להגיע רחוק. ברקוף, 22, היה מסוגל במשחקי רומא 60' לזכות עם הזמן שקבע ב־100 גב, בבכורה בתחירה (!).

עובדה נוספת: השגיו של מאט ביונדי ב־100 חופשי שייכים לעידן שנות ה־90 – ולדעתי הישגו (48.42) הוא הגדול ביותר. אטרקציה בפני עצמה הם שיאי העולם של ג'אנט אוואנס, 15, ב־400 חופשי ו־800. היא אגב, תקות ארה"ב גם ב־400 מעורב.

יסקרנו הקרבות שיש בהם "ריח" של שיאי עולם: המשחים המעורבים של הגברים, עם תומאש דארני ההונגרי ויריבו האמריקני דייב וורטון; הדו־קרב בין פוליאנסקי וברקוף בגב, ובין מיכאל גרוס ממערב גרמניה וביונדי מארה"ב: הקרב המשולש ב־200 חופשי בין ראלבי, ביונדי וגרוס, שאמור להניב שיא עולם חדש.

בנוסף לשיאים, נראה בסיאול כמה כשרונות חדשים. ראשונה בהם היא אוואנס. שחיינית מצויינת זו לא השתתפה עדיין בתחרות בינלאומית ראויה לשמה והיא נחשבת בכל התחזיות לכוכבת המיועדת בסיאול: היכולת הרבגונית שלה במעורב, מוכיחה שיש לרשות ארה"ב שחיינית עם פוטנציאל גם למשחקים האולימפיים של ברצלונה 92'. שמות נוספים שכדאי לשים לב אליהם: ה"גביסטית" בט באורר, 17, שקבעה במבחני ארה"ב 2:10.87 ב־200 מ'; הקנדית אליסון היגסון, 15, שקבעה לפני חודשיים את שיא העולם החדש ב־200 חזה; ההונגריה כריס אגארסאגי, 14, שסגנון הגב שלה הוא מלוטש ביותר.

מזרח גרמניה "שלפה ממגירה נסתרת", כרגיל, דור חדש של שחייניות. אלא שהפעם מספרן מצומצם בהשוואה לעבר. מדובר בסוזן בורניקה, 20 ואנט רקס, 19, בחזה; דניאלה הונגר, 15, במעורב וסאבינה שולצה, 16 בחתירה.

בין הגברים ראוים לאיזכור האמריקנים: מייק בארובמן, 20, הנמצא בחלק העליון של הדירוג העולמי ב־200 חזה (אשתקד היה 17): ג'יי מורטנסן, 22, בפרפר (הפתעת המבחנים ב־100); טרוי דולבי, 20, ב־100 תחירה ופרפר; האיטלקי ג'ורג'יו למברטי, 19, שירד ב־200 חתירה מגבול ה־1:48.0; ארתור וידת מפולין בעל שיא העולם ב־400 חופשי, שמתאמן בארה"ב; פאטריק קול, 20, הגבר היחיד ממזרח גרמניה, שמצטיין בנבחרת השליחים במעורב וקרול גוטלר, 20, מהונגריה ב־100 החזה.

מיכאל גרוס (מערב גרמניה). "ענק" הבריכה

מבחני ארה"ב לסיאול קבעו כמה עובדות, שיהיו להם כמובן השפעה על המשחקים האולימפיים: לא זו בלבד שהאמריקנים יתנו את הטון, אלא שיש להם "ארסנל" עשיר של שחיינים מעולים שמסוגלים להפתיע, גם את חבריהם. הגיל הממוצע בנבחרת זו עלה. אך שוב ראוי להדגיש: אין המבחן זהה למה שיהיה בזירה האולימפית עצמה. משום כך אני פוסל השוואות מוגזמות, שאינן מתאימות לתחזיות. תגליות חדשות בבריכה הן "חוק השחיה".

השאלה הנצחית היא: מדוע דווקא בבריכה מתחוללת בכל אולימפיאדה "רעידת אדמה" ויש מהפך עולמי שכזה? – ברשימת שיאי העולם לא קיים עוד אפילו שיא אחד משנות ה־70. וזו הוכחה נוספת שכנראה אין גבול ליכולת האדם בבריכה.

השחיין המהיר בעולם

מי הגברים הפייבוריטים שלי בסיאול?

● 50 חופשי: מקצוע חדש באולימפיאדה ופתוח להפתעות. המנצח יוכתר כ"שחיין המהיר בעולם". האמריקנים תום יאגר ומאט באיונדי יילחמו על התואר.

● 100 חופשי: תמיד המשחה המסקרן. באיונדי הפייבוריט. על המקומות הבאים יילחמו סטפאן קארון (צרפת), פריגודה (בריה"מ) וכריס ג'ייקובס (ארה"ב).

● 200: מיכאל גרוס, עם יריבים שווי־יכולת מסוגל לקבוע שיא עולם חדש. לאמברטי (איטליה) נמצא בעדיפות למדליית הכסף. דולבי וביונדי הם יריביו העיקריים.

● 400: הפעם הקרב פתוח. בעבר הלא רחוק שלטו בו האמריקנים. שיאן העולם וידת – הפולני הראשון בהסטוריה שמחזיק בשיא עולמי – בעדיפות. הינקל (מערב גרמניה) ומאט צ'טלינסקי (ארה"ב) לא יפגרו בהרבה אחר המנצח.

● 1500: שלושה גרמנים יילחמו על הזהב – הנקל ופייפר מהמערב ודאסלר מהמזרח. צ'טלינסקי האמריקני, אינו מפגר אחריהם ביכולתו. המשחה פתוח להפתעות, אך שיאו של סלניקוב אינו בסכנה.

סגנון דולפין בגב

● 100 גב: המאבק יתנהל בין פוליאנסקי (בריה"מ) וברקוף (ארה"ב), שיאי העולם בסגנון הזה. הזינוק התת־מימי וטכניקת הדולפין בגב, הם החידוש. לשניים סגנון דומה. על ה"ארד" ייאבקו הופמייסטר (מערב גרמניה) וזאבולטונוב (בריה"מ).

● 200: השיאן פוליאנסקי הוא הפייבוריט. זאבולטונוב ותומאש דייטש היהודי־הונגרי וכן ויין מארה"ב מועמדים למדליות הנוספות.

● 100 חזה: הפייבוריט הוא הבריטי אדריאן מורהאוז ויריביו הם וולקוב ומאטייב מבריה"מ וההונגרי גוטלר.

● 200: כאן יחול מפנה בדירוג הסופי. לויקטור דייויס, שיאן העולם קמה יריבות חזקה מיוסף סאבו (הונגריה) והאמריקני מייק בארומן. הם מסוגלים להפתיע וגם לקבוע שיא עולם חדש. סוקולובסקי מבריה"מ ומורהאוז נמצאים בתחום זה.

● 100 פרפר: שלושה מועמדים לנצחון – הגרמני גרוס, באיונדי ומורטנסן האמריקני. ג'יימסון הבריטי מסוגל להתעלות לשיא. צפוי משחה מרתק ומלהיב כמו ה־100 חופשי.

● 200: בהעדרו של שיאן העולם ב־100, פאבלו מוראלס – אכזבת השנה – גרוס הוא הפייבוריט. לקביעת שיא עולם חדש, מיוחל – הוא זקוק ליריבים חזקים. מלוין סטיוארט, אמריקני בן 20, בסגנונו המיוחד ויארושצ'וק הסובייטי יילחצו את גרוס להישג.

משחה הסטורי

● 200 מעורב: דארני ההונגרי, שיאן העולם שאינו רואה בעין אחת, מסוגל לרדת מגבול 2 הדקות. יריבו העיקש, האמריקני וורטון, אינו שומע באוזן אחת. יהיה איפוא משחה היסטורי. יריביהם החזקים הם פטריק קול ויארושצ'וק.

● 400 מעורב אישי: שוב דארני נגד וורטון – שחיינים גדולים ושווי יכולת. מי ישפר את שיא העולם, שנקבע אשתקד בידי דארני בשטראסבורג? וורטון אגוז קשה לפיצוח. להערכתי זה יהיה המרתק במשחים בסיאול. תהפוכות צפויות בו לכל אורכו.

● שליחים: האמריקנים בסכנה מסויימת רק ב־4X200 חופשי. המערב גרמנים, שיאני העולם, מסוגלים "לגזול" מהם את התואר. הקרב עשוי להיות מוכרע בשיא עולם חדש. בכל שאר משחי השליחים לא תהיה התמודדות כה צמודה, אך צפו לשיאי עולם נוספים. מאז רומא 60' זכתה ארה"ב בכל תארי השליחים.

המאבק הבין נשי

ומה מצפה לנו בין הנשים?

● 50 חופשי: קוסטאקה מרומניה, שיאנית העולם לשעבר, תמצא לידה את הסינית החזקה וואנג.

● 100: הפייבוריטית היא כריסטין אוטו ממזרח־גרמניה, שיאנית העולם. יריבה קשה היא תמצא אצל חברתה מאנואלה סטלמך.

● 200: הייקה פרידריך (מזרח גרמניה), שיאנית העולם, תמצא יריבות חדשה – מיצי קרמר (ארה"ב) וסטלמך (מזרח גרמניה). שיא עולם חדש, בהישג יד.

● 400: ז'אנט אוואנס, הכוכבת החדשה מארה"ב ושיאנית העולם תנצח רק במחיר של הצבת שיא עולם חדש, בעזרתן הנמרצת של פרידריך ושטראוס ממזרח גרמניה.

● 800: המצב דומה מאד במהותו ל־400. אוואנס ואנקה מוהרינג ממזרח גרמניה מסוגלות לשנות את מפת ההישגים במשחה הארוך ביותר בשחיה הנשית. האקטמן או שטראוס ממזרח גרמניה יהיו על המשמר.

שיאים עם לחץ

● 100 גב: כריסטין אוטו פייבוריטית, אם תוצב למשחה זה גם חברתה קורנליה סירך. יריבתן תהיה נטסי מיטשל מארה"ב.

● 200: שתי מזרח גרמניות בעדיפות ל"זהב" – סירך וצימרמן. בט באור מארה"ב וכריס אגרסאגי מהונגריה מועמדות לארד.

● 100 חזה: סילקה הורנר, שאינית העולם ממזרח גרמניה מסוגלת "תחת לחץ" לקבוע שיא עולם. אנט רקס, 15, ממזרח גרמניה, טרייסי מק־פרלין (לשעבר קנדה, עתה ארה"ב, בת 22) והואנג מסין קרובות למדליה.

● 200: השאלה כאן היא למי תהיה הזכות להציב שיא עולם חדש. השיאנית הקנדית היגסון, תעמוד במבחן אישי נגד סילקה הורנר המנוסה יותר. סוזן בורניקה, 15, "בתמונה" וכמוה מק־פרלין. בשני המשחים בחזה יש לצפות לקרבות צמודים מאד.

● 100 פרפר: בירטה וייגנד וכריס אוטו בעדיפות. מארי ט. מאהר, שיאנית העולם, לא תפגר בהרבה אחריהן. אין לצפות לשיא עולם חדש. למעט ממאהר; לא ירדה אף שחיינית מגבול 58 השניות.

● 200: כמו ב־100 – וייגנד בעדיפות; חברתה הוותיקה קתרין נורד וכן גסלר בקו אחד איתה. שימו לב גם לרומניה לונג.

נצחון ראשון ב־16 שנה

● 200 מעורב אישי: דניאלה הונגר ממזרח גרמניה בעדיפות; מארי וייט (ארה"ב) או נורד (מזרח גרמניה) עשויות להיות יריבותיה, במידה מסויימת.

● 400: ג'אנט אוואנס מסוגלת להפתיע עם שיא ו"זהב"; המזרח גרמניות "ירדו" בכשנתיים האחרונות בהשגיהן במשחה זו וטרם מצאו את מקומן. צפוי נצחון ראשון של האמריקניות, מאז 1972.

● שליחות: שליטה מזרח גרמנית מוחלטת, עם דגש על שיאי עולם חדשים. ארה"ב מסוגלת רק להתקרב אליהן. ■

ז'אנט אוואנס (ארה"ב). "מיכרה זהב" בבריכה?

תאמש דארני (הונגריה). אינו רואה בעין אחת

סילקה הורנר (מז.גרמניה). שיא – רק בשלחוצה

מאט ביונדי (ארה"ב). שיא משנות ה־90

ואדים יארשצ'וק (בריה"מ). יריב עקשני

תום ג'אגר (ארה"ב). יהיה המהיר בעולם?

מארי ט. מאהר (ארה"ב). מירדף אחר הזהב בפרפר

שחייה

השיאים העולמיים, האולימפיים והישראליים

(מעודכנים ל־1.9.1988)

גברים

המקצוע	שיאי העולם: השיאן והמדינה	ההישג	השנה	השיאים האולימפיים: השיאן והמדינה	ההישג	השנה	שיאי ישראל: השיאן והמועדון	ההישג	השנה
חופשי									
50	יאגר (ארה"ב)	22.23	1988	–	–	–	רימר (גבעת חיים)	23.98	1988
100	באיונדי (ארה"ב)	48.42	1988	גיינס (ארה"ב)	49.80	1984	שמיר (גבעת חיים)	52.49	1983
200	גרוס (מערב־גרמניה)	1:47.44	1984	גרוס (מערב־גרמניה)	1:47.44	1984	גניאל (מכבי תל־אביב)	1:54.28	1982
400	דידת (פולין)	3.47.38	1988	פארנר (מערב־גרמניה)	3:50.91	1984	גניאל (מכבי תל־אביב)	3:59.29	1981
800	סלניקוב (בריה"מ)	7:50.64	1981	–	–	–	גניאל (מכבי ת"א)	8:23.33	1981
1,500	סלניקוב (בריה"מ)	14:54.76	1981	סלניקוב (בריה"מ)	14:58.27	1980	פורת (גליל־עליון)	15:48.72	1986
גב									
100	ברקוף (ארה"ב)	54.91	1988	נייבר (ארה"ב)	55.59	1976	גרומי (מכבי ירושלים)	59.14	1988
200	פוליאנסקי (בריה"מ)	1:58.14	1986	נייבר (ארה"ב)	1:59.19	1976	גרומי (מכבי ירושלים)	2:08.07	1988
חזה									
100	לונדקויסט (ארה"ב)	1:01.65	1984	לונדקויסט (ארה"ב)	1:01.65	1984	שטיגמן (עמקים)	1:04.55	1987
200	דייויס (קנדה)	2:13.34	1984	דייויס (קנדה)	2:13.34	1984	שטיגמן (עמקים)	2:22.92	1987
פרפר									
100	מוראלס (ארה"ב)	52.84	1986	גרוס (מערב־גרמניה)	53.08	1984	שנל (גליל־עליון)	56.58	1988
200	גרוס (מערב־גרמניה)	1:56.34	1984	סיבן (אוסטרליה)	1:57.04	1984	אילתי (גליל־עליון)	2:03.58	1981
מעורב אישי									
200	דארני (הונגריה)	2:00.65	1988	באומן (קנדה)	2:01.42	1984	כוכבי (מכבי תל־אביב)	2:09.17	1982
400	דארני (הונגריה)	4:15.42	1988	באומן (קנדה)	4:17.41	1988	כוכבי (מכבי תל־אביב)	4:33.38	1981
שליחים									
4×100 חופשי	ארה"ב	3:17.8	1984	ארה"ב	3:19.03	1984	נבחרת ישראל	3:32.56	1985
4×200 חופשי	מערב־גרמניה	7:13.10	1987	ארה"ב	7:15.69	1984	נבחרת ישראל	7:44.32	1988
4×100 מעורב	ארה"ב	3:38.28	1984	ארה"ב	3:39.30	1984	נבחרת ישראל	3:54.75	1986

נשים

המקצוע	שיאי העולם: השיאנית והמדינה	ההישג	השנה	השיאים האולימפיים: השיאנית והמדינה	ההישג	השנה	שיאי ישראל: השיאנית והמועדון	ההישג	השנה
חופשי									
50	יאנג (סין)	24.98	1988	–	–	–	לויט (בית ברל)	27.72	1988
100	אוטו (מזרח־גרמניה)	54.73	1986	קראוסה (מזרח־גרמניה)	54.79	1980	רובינשטיין (ק.־אונו)	1:00.76	1984
200	פרידריך (מז.־גרמניה)	1:57.55	1986	קראוסה (מזרח־גרמניה)	1:58.33	1980	רובינשטיין (ק.־אונו)	2:09.62	1984
400	אוואנס (ארה"ב)	4:05.45	1987	כהן (ארה"ב)	4:07.10	1984	רובינשטיין (ק.־אונו)	4:28.33	1984
800	אוואנס (ארה"ב)	8:17.12	1988	כהן (ארה"ב)	8:24.95	1984	רובינשטיין (ק.־אונו)	9:03.17	1984
1,500	אוואנס (ארה"ב)	15:52.10	1988	–	–	–	–	–	–
גב									
100	קלבר (מזרח־גרמניה)	1:00.59	1985	רייניש (מזרח־גרמניה)	1:00.86	1980	בירקן (ימק"א)	1:09.28	1982
200	מיטשל (ארה"ב)	2:08.60	1986	רייניש (מזרח־גרמניה)	2:11.77	1980	בירקן (ימק"א)	2:28.36	1982
חזה									
100	הורנר (מזרח־גרמניה)	1:07.91	1987	ואן סטברן (הולנד)	1:09.88	1984	אפרתי (מכבי ת"א)	1:16.64	1988
200	היגסון (קנדה)	2:27.27	1988	קאשאשוטה (בריה"מ)	2:29.54	1980	אפרתי (מכבי ת"א)	2:41.14	1988
פרפר									
100	מאהר (ארה"ב)	57.93	1981	מאהר (ארה"ב)	59.26	1984	רובינשטיין (ק.־אונו)	1:04.83	1984
200	מאהר (ארה"ב)	2:05.96	1981	מאהר (ארה"ב)	2:06.90	1984	רובינשטיין (ק.־אונו)	2:19.55	1984
מעורב אישי									
200	גבניגר (מזרח־גרמניה)	2:11.73	1981	קולקינס (ארה"ב)	2:12.64	1984	בירקן (ימק"א)	2:27.87	1983
400	שניידר (מזרח־גרמניה)	4:36.10	1982	שניידר (מזרח־גרמניה)	4:36.29	1982	ה. קלימן (ימק"א)	5:08.93	1984
שליחים									
4×100 חופשי	מזרח־גרמניה	3:40.57	1984	מזרח־גרמניה	3:42.71	1980	נבחרת ישראל	4:08.65	1982
4×200 חופשי	מזרח־גרמניה	7:55.47	1987	–	–	–	נבחרת ישראל	8:53.92	1987
4×100 מעורב	מזרח־גרמניה	4:03.69	1984	מזרח־גרמניה	4:06.67	1980	נבחרת ישראל	5:08.93	1983

האולימפיים שלנו

אלו הם 19 נציגי ישראל למשחקי סיאול 88' ■ השגי השיא של כל אחד בשנה האחרונה וגם קודם – שהיקנו להם את הכרטיסים ל"גדולה בהצגות תבל" ■ הציפיות, ההערכות ■ כרטיס ביקור

בעוד ששה ימים, בשבת, ה־17 בספטמבר, כ־10.30 בבוקר שעון סיאול (2.30 לפנות בוקר בישראל) הם יהיו באיצטדיון האולימפי המכהיק, בפעם ה־9 בארבעים שנותיה של ישראל. נציגיה ל"גדולה בהצגות תבל". 19 צעירים וצעירות במשלחת הזו, רק 15 מהם אמורים לצעוד במצעד הפתיחה התגיגי והאר־בעה האחרים הם השייטים, להם טקס נפרד, במעגן השיט של פוסאן). תראו אותם במקום ה־118 במצעד הססגוני, אחרי משלחתה הגדולה של יפאן, לפני ג'מאייקה. יהיה זה רגע מרטיט לבבות, כרגיל, כאשר יזכו בתשואות הקהל, כאשר מצלמות הטלוויזיה יתמקדו בהם לרגע־שניים. הטקס הזה הוא תמיד משהו בלתי נשכח.

19 ספורטאים ועוד תשעה מאמנים, בחליפות כחולות־אפורות בהירות – בסך הכל 23 גברים וחמש נשים, שלוש מהן בנות עשרה – נציגיהם של שבעה ענפים - חמישה מהם, תודו, בין הפחות פופולאריים בספורט הישראלי - יהיו שם באולימפיאדה ה־24, בין יותר מ־12 אלף נציגיהן של 161 אומות בעולם.

יש מידה של סמליות בכל אירוע מהסוג הזה, מחפשים אותו, את הסמל. הפעם, כמשלחת, בולט מספרם של לא ילידי הארץ, עולים, שהתערו באופן יוצא מהכלל בספורט הישראלי, נעשו בו אלופים ומאמנים. מעניקים לו מן היידע שלהם, שאת רובו קנו בארצות מוצאם, בטרם באו אלינו. ששה הם ילידי בריה"מ ואחד מארה"ב...

מיהם 19 ספורטאי ישראל ומאמניהם בסיאול?

שייט ה־470 | דן ורן טורטן

דן נולד ב־25.9.64, חבר הפועל ת"א. עשר שנים בשיט. אחיו, רן, נולד ב־14.12.66.

● השגי השיא: מקום ששי באליפות העולם בספרד 1986, ומקום שביעי, באותה שנה, באליפות אירופה בדנמרק. מקום ראשון באליפות אנגליה ב־1987. תשיעי בקדם אולימפי בפוסאן, 1987. מקום עשירי באליפות העולם בישראל 1988 ומקום עשירי גם באליפות אירופה בצרפת 1988.

● ציפיות: "אנחנו מקווים להתברג בעשיריה הראשונה. מאחלים לעצמנו שהשיט שאמור להתקיים ביום הכיפורים, ושבו לא נוכל להשתתף, כמובן - יבוטל לא חשוב מאיזו סיבה... אם לא יבוטל, יהיה קשה מאד לתפוס את אחד מעשרת המקומות".

● מאמן: אברהם (שקל) פישר.

דן (מימין) ורן טורטן, שייטי ה־"470". המטרה: העשיריה הראשונה. בתצלום הקטן: מאמנם אברהם פישר.

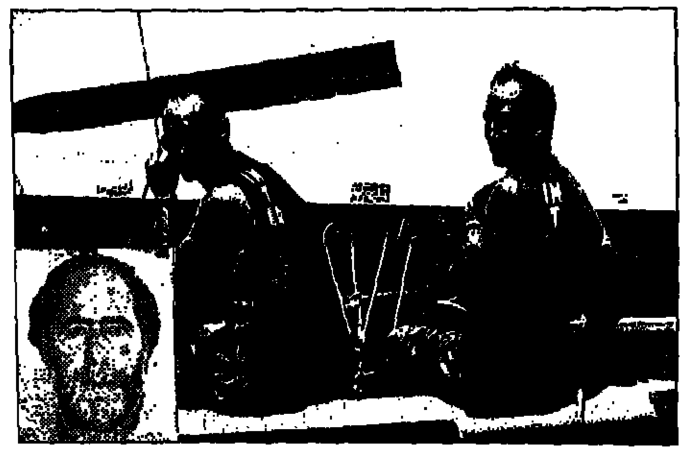

שחייה | אייל שטיגמן

נולד ב־9.6.63. שחיין 100 ו־200 חזה, ו־200 מטר מעורב־אישי. מייצג את הפועל עמק־יזרעאל ומועדון המכורג במערב־גרמניה. 14 שנים בבריכה. המאמנים: נח רם בישראל ומנפרד טיסמן בגרמניה.

● הישגי השיא: ניצחונות על הרוסי וולקוב, המדורג שני בעולם ב־100 מטר חזה, בתחרויות שהיו ברומא בחודש מאי 1984 ובוינה, ביוני 1986.

● ציפיות: שטיגמן סירב להתראיין ל"מעריב". המאמן נח רם: "המטרה תהיה לשפר את שיאי ישראל בכל אחד משלושה המשחים שבהם ישתתף, ובמקביל לנצח יריבים ברמתו. ריאלית, אייל מסוגל להשיג את המיקום הטוב ביותר במשחה 100 חזה, כאשר תוצאה של 1:04.00 דקה תקנה לו את המקום ה־25, לערך".

● מאמן: נח רם.

השחיין אייל שטיגמן. יתמקד בשיפור שיא ישראל ובעלייה לגמר ב'. בתצלום הקטן: מאמנו נח רם

שייטי ההולנדי המעופף | אלדד אמיר ויואל סלע

אלדד נולד ב־1.10.61. חבר הפועל שדות־ים. 14 שנים בענף. סלע, אחד מוותיקי הספורטאים בישראל, אולימפיארה שלישית, נולד ב־10.6.51, גם הוא בהפועל שדות ים. עוסק בענף 27 שנה.

● הישגי השיא: מדליית כסף בתחרות הקדם־אולימפית בפוסאן, בקיץ 1987. מקום 6 באליפות העולם ב־1986, ומקום חמישי בפאלאמוס ב־1998. מקום שמיני באולימפיאדת לוס אנג'לס.

● ציפיות: "אנחנו מצפים מעצמנו להישגים לא פחות טובים מאלו שקבענו באולימפיארת לוס־אנג'לס, בה סיימנו במקום השמיני. שואפים להישג דומה לזה שהשגנו בקדם־אולימפי אשתקד – מדליית כסף. יש לנו בעיה עם יום הכיפורים, שאז לא נוכל לשוט – ולכן אנו מצפים שבעזרת השם יישברו תרנים למתחרים שלנו, ביום השיוט הזה..."

● מאמן: הלל עמית.

אלדד אמיר (מימין) ויואל סלע, שייטי "ההולנדי המעופף" – להם הנסיון האולימפי הגדול ביותר במשלחת. בתצלום הקטן: מאמנם הלל עמית

רויטל שרון בתרגיל קורה. "המטרה: הישג אישי". בתצלום הקטן: המאמנת שלה, זהבה זיסמן

רקפת רמיגולסקי עם אלה (מימין). "על מקום אין מה לדבר". שולמית גולדשטיין (משמאל) עם חישוק. "לתת הופעה טובה". בתצלום הקטן: המאמנת שלהן, אילנית לזר

התעמלות מכשירים רויטל שרון

נולדה ב־2.12.70. חברת הפועל ת"א. 12 שנה בענף.

● הישגי השיא: זכיה באליפות הפתוחה של הולנד, עם 74.80 נקודות. מקום רביעי בגביע האולימפי של צרפת ומדליית ארד בתרגיל על קורה באותה תחרות, עם ציון של 9.35 נקודות. מקום חמישי באליפות הפתוחה של ספרד, עם הישג השיא בקריירה שלה: 75.50 נקודות.

● ציפיות: "אני מצפה מעצמי שאשמור על יכולתי מהשנה שעברה, ושאצבור ממוצע של 9.4 נקודות, שהוא ממוצע השיא שלי. הישג כזה יכול לדרג אותי במקום טוב. אינני חושבת על מיקום. מה שמנחה אותי זו התוצאה האישית. אהיה מרוצה אם אעשה מה שאני מצפה".

● מאמנת: זהבה זיסמן.

התעמלות אמנותית רקפת רמיגולסקי, שולמית גולדשטיין

רקפת רמיגולסקי – נולדה ב־8.12.71, תשע שנים בענף.

● הישגי השיא: מקום 70 (והראשונה בין הישראליות) באליפות העולם, בספטמבר 1987 בווארנה, בולגריה. באפריל השנה, בתחרות בינלאומית בהונגריה, קבעה את ניקוד השיא שלה – 37.800 נקודות.

● ציפיות: "אני רוצה לבצע את התרגילים כמו שאני יודעת, והכי טוב שאני מסוגלת. על מקום אין מה לדבר".

שולמית גולדשטיין – נולדה ב־4.5.68. עוסקת 11 שנה בענף.

הישגי השיא: הופיעה בגמר, בתרגיל עם אלה, בתחרות הבינלאומית הגדולה בוויסבאדן, מערב גרמניה וקבעה ציון של 9.7 נקודות. באליפות העולם, אשתקד, בספרד דורגה במקום ה־49.

● ציפיות: "לתת את ההופעה המקסימלית בארבעת התרגילים. אינני מוכנה לדבר על מיקום".

● מאמנת: אילנית לזר, ילידת בריה"מ.

יצחק יונסי מדליק לעצמו סיגר עם מצית בדגם "עוזי". מתאים לקלע. בתצלום הקטן: מאמן הקלעים, יאיר דווידוביץ'

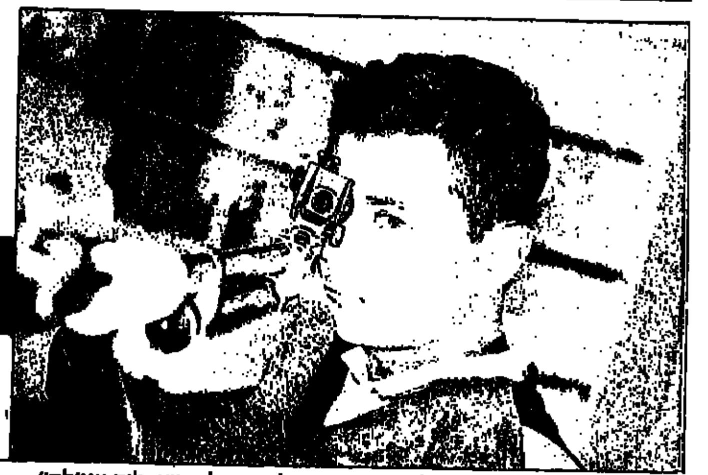

הקלע אדי פפירוב מכוון ל"בול". "יהיה קשה לחזור על הישגי לוס אנג'לס"

קליעה יצחק יונסי, אדי פפירוב

● יצחק יונסי – נולד ב־18.10.62. חבר הפועל אשקלון. 12 שנה בענף.

● הישגי השיא: מקום שמיני באולימפיאדת לוס־אנג'לס. ב־1986, בתחרות גביע העולם במינכן, דורג שני עם 393 נקודות מתוך 400 אפשריות במצב כריעה. שבוע לאחר מכן, בגביע העולם בציריך, היה במקום השישי עם 594 נקודות מ־600 אפשריות. במכסיקו באותה שנה, בגביע העולם, היה בקבוצה מעורבת שתפסה בסיכום מקום שלישי, קבוצתי, בתרגיל 60 כדור שכיבה.

● ציפיות: "המחלקה לספורט הישגי קבעה את היעד: עד למקום ה־16. ברור שלשחזר את הישג לוס־אנג'לס יהיה קשה מאד, מאחר שבזמנו, המזרח אירופים לא השתתפו. אני מקווה להגיע לתוצאה הטובה ביותר שלי, ואח"כ נבדוק באיזה מקום תדרג אותי התוצאה הזו".

● אדי פפירוב – נולד ב־3.3.64, בבריה"מ. חבר מכבי רעננה. תשע שנים בענף. המאמן: יאיר דווידוביץ'.

● הישגי השיא: מקום תשיעי בתחרות הקדם־אולימפית, אשתקד בקוריאה, עם 597 נקודות מתוך 600 אפשריות. מדלית זהב בכינוס הפועל הי"13, עם 596 נקודות, ומקום שמיני בגביע העולמי במקסיקו באפריל 1986, עם 595 נקודות מ־600 אפשריות.

● ציפיות: "מבקש לנצור את לשוני".

● מאמן: יאיר דווידוביץ'.

שחר פרקיס. יש לו ברקורד נצחון על בקר

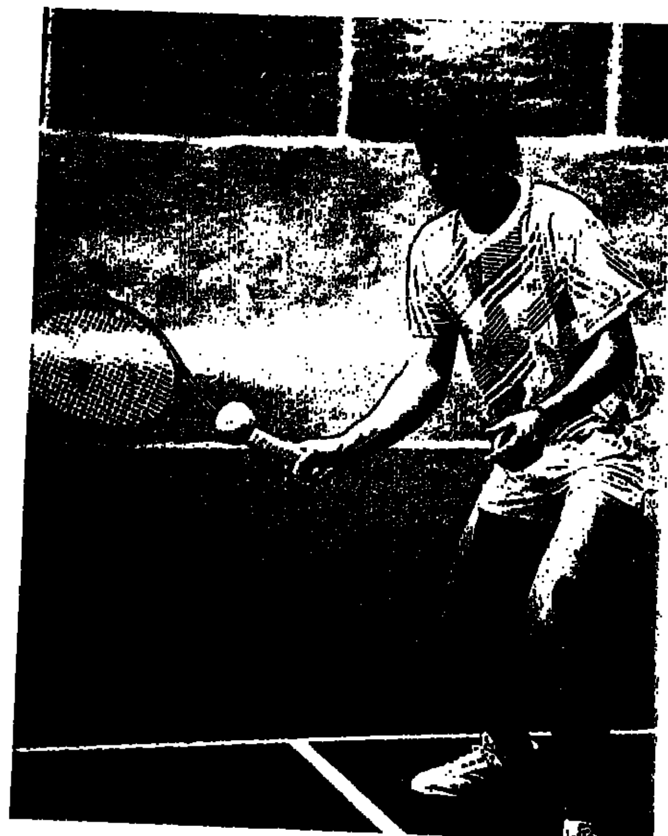

אילנה ברגר. לסיאול דרך אוסקה

טניס עמוס מנסדורף, גלעד בלום, שחר פרקיס, אילנה ברגר

● עמוס מנסדורף – נולד ב־20.10.65. השתייך בזמנו למכבי צפון ת"א. 12 שנה בענף. כיום מקצוען, בין 25 הטובים בעולם בשנה האחרונה (עם תנודות). המאמנים: שלמה צורף והאמריקני פיטר פישבאק.

● הישגי השיא: ניצח השנה את בוריס בקר באורלנדו, ולפני שנה את ג'ימי קונורס, בגמר ברמת־השרון. הוביל אשתקד את נבחרת ישראל לנצחון על צ'כוסלובקיה, בבית העליון ב"גביע דייויס".

● ציפיות: תלוי בהגרלה. מסוגל ביום שיא לנצח את חלק נכבד מטניסאי הצמרת וללת פייט רציני גם לטובים ביותר. הופיע כבר באולימפיאדה, בטורניר התצוגה בלוס־אנג'לס, אבל נוצח שם בסיבוב הראשון.

● גלעד בלום – נולד 1.3.67. חבר מכבי צפון ת"א. 12 שנה בטניס. המאמן: שלמה צורף.

● הישגי השיא: הגיע ב־1982 לגמר תחרות ה"אורנג' בול" בפלורידה, הנחשבת אליפות העולם לנוער; ניצח בתחרות אסטוריל בפורטוגל, באוקטובר אשתקד. בשבוע שעבר הפסיד לקונורס באליפות ארה"ב בפלשינג מידאו.

● שחר פרקיס – נולד ב־14.10.62. חבר מועדון הכרמל חיפה. המאמן: רון סטיל (אוסטרליה). 13 שנה בענף.

● הישגי השיא: ניצחון על בוריס בקר בתחרות בממפיס, טנסי, ארה"ב ב־1985. דירוג השיא העולמי: מקום 53.

● ציפיות: "להופיע באולימפיאדה – זה כבר מעמד מרגש. יהיה שם טורניר ברמה גבוהה מאוד וישתתפו בו אדברג, וילאנדר, בקר, גילברט. לא ישתתפו: לנדל, מקנרו וקאש. אני מצפה לעבור כמה סיבובים".

● מאמן: שלמה גליקשטיין.

● אילנה ברגר – נולדה ב־31.12.65. חברת מכבי ת"א. 14 שנה בטניס. מאמן: רון סטיל.

● הישגי חשיא: שלוש פעמים אלופת ישראל. השנה: רכישת הכרטיס לסיאול, לאחר טורניר באוסקה, יפאן. בתחרות על סך 25 אלף דולר, במנהטן, ארה"ב, ניצחה בגמר בזוגות, יחד עם האמריקנית ג'יין תומאס. מקום ראשון בזוגות, עם ענת וארון מישראל, בבלגיה.

● ציפיות: "טורניר סיאול הוא כמו אחד מטורנירי הגראנד־סלאם. מקווה להגרלה נוחה בסיבוב הראשון, כדי לעלות שלב. אולי אפגוש את אחת הגדולות, אבל מוותרת על שטפי גראף... סאבאטיני או כריס אווארט יתאימו לי..."

עמוס מנסדורף. בין 25 הטובים בעולם. בתצלום הקטן: מאמן הטניסאים בסיאול, שלמה גליקשטיין

ראשי המשלחת

יצחק אופק, יו"ר הועד האו־לימפי, ראש המשלחת; יצחק כס־פי, מזכיר כובד של הועד, גזבר המשלחת וחבר הנהלתה; אורי אפק, מנכ"ל הועד האולימפי – מנהל המשלחת; יצחק בן־מלך מתאם מקצועי ורכז אימונים; ד"ר משה וייסברוט, רופא; ניל גביסר, מעסה השייטים (יליד ארה"ב).

יהודה בן־חיים. מיני זבוב, אבל מנוסה מאד

אהרון יעקבשווילי. עבד קשה בשביל זה

יעקב שמואל. אלוף ניו־יורק. בתצלום הקטן: המאמן פימה ליפמינוביץ'

היאבקות דב גרוברמן, אבן ברנשטיין

● דב גרוברמן – נולד ב־5.4.64, בבריה"מ. מתאבק בסיגנון יוני־רומי, במשקל 48 ק"ג. חבר הפועל ת"א. 12 שנות ותק (במהלכן היתה גם הפסקת פעילות לשנתיים). המאמן: יעקב מזין.

● הישגי השיא: סגן אלוף העולם לקאדטים, בשוודיה 1980; מקום שני, אשתקד, בתחרות היוקרתית פטלוסינסקי בפולין, שבה השתתפו מתאבקים מהגוש המזרחי.

● ציפיות: "המטרה שלי היא להיות בין המתאבקים שיקבלו פרס, כלומר יזכו במדליה או באחד משישה המקומות הראשונים. אינני יודע כמה נצחונות אני צריך להשיג לשם כך, כי זה תלוי במספר המשתתפים. אם תהיה לי הגרלה לא קשה במיוחד, אוכל להצליח".

● אבן ברנשטיין – נולד ב־16.4.60, בארה"ב. מתאבק בסיגנון יווני־רומי, במשקל 90 ק"ג. חבר הפועל באר־שבע. 12 שנה בענף. המאמן: דוד נייטיס.

● הישגי השיא: מקום שביעי באליפות העולם בהונגריה ב־1986; שמיני באליפות העולם בנורווגיה, ב־1985.

ציפיות: "המטרה שלי היא להגיע לאחר מעשרה המקומות הראשונים בסיאול. על־פי התוצאות שקבעתי בעבר ומצבי כיום, יש לי סיכוי ריאלי לכך. אבל הכל תלוי מאוד בהגרלה. אני מקווה שלא ליפול נגד יריבים מהגוש הקומוניסטי, או ממדינות סקנדינביה. אצטרך לנצח בשלושה קרבות כדי להיות בעשיריה הראשונה".

● מאמן: דוד נייטיס, יליד בריה"מ.

איגרוף אהרון יעקבשווילי, יהודה בן־חיים, יעקב שמואל

● אהרון יעקבשווילי – נולד ב־18.9.64 בבריה"מ. משקל: 75 ק"ג (בינוני). חבר ב"כפפות הזהב" נצרת־עלית. שבע שנים בענף. מאמן כיום: פימה ליפמנוביץ', יליד בריה"מ. בעבר: גרשון לוכסמבורג.

● השגי שיא: שתי מדליות זהב, בהונגריה (בתחרות הפרס הגדול) ובפולין (בגביע האירופי).

● ציפיות: "אני לא בא עם ציפיות גדולות לסיאול. היום המקום הריאלי שלי בעולם זה בין 20 ל־30. בסיאול אני מקווה להגיע רחוק, בזכות הגרלה טובה. צריך גם להחזיק אצבעות שלא נסבול משיפוט עוין, זה מאוד משפיע באיגרוף. חבל מאוד שהתחילו להשקיע בנו בשלב מאוחר כל־כך. רק בשנה האחרונה נזכרו שיש מתאגרפים עם פוטנציאל אולימפי. עבדנו קשה מאד, 18 אימונים בשבוע, אבל אני שמח שזה לא היה מאוחר מדי. העבודה עם פימה היתה חוויה. התקדמתי בשנה האחרונה בצורה מרהימה. אילו התחלתי להתאמן מהיום הראשון שלי באיגרוף עם פימה, הייתי יכול להבטיח אפילו מדליה אולימפית. אם תזמן לנו ההגרלה בסיאול יריבים רבים ממזרח אירופה – אני חושש שזה עלול להיות קשה. עם המערב־אירופים נסתדר יותר טוב. המזרח אירופים מוגדרים אמנם חובבנים, אבל הם למעשה מקצוענים לכל דבר. זו העבודה שלהם".

● יהודה בן־חיים – נולד: 29.9.65 מתאגרף במשקל 48 ק"ג (מיני־זבוב). חבר "כפפות הזהב רמת־אביב". שבע שנים בענף. מאמנים: פמה ליפמנוביץ' ושמשון עם שלם.

● הישגי שיא: מקום 8 באולימפיארת לוס־אנג'לס; חמישי באליפות העולם בריגו, ארה"ב.

● ציפיות: "אני לא רוצה לדבר בכלל על ציפיות ולא מבטיח דבר. אני תמיד מנסה להתחמק מלענות על השאלה הזאת. רוצה לתת בסיאול מה שיש לי ולא לנסות לספק ציפיות. התחרות יותר מדי חשובה לי מכדי שאעסיק את עצמי סתם בשאלות על ציפיות ותחזיות".

● יעקב שמואל – נולד ב־7.8.68. משקל 57 ק"ג (נוצה). חבר ב"כפפות הזהב" אור־יהודה. שמונה שנים בענף. המאמן: פימה ליפמנוביץ'.

● הישגי שיא: זכה באליפות ניו־יורק 87'; מדליית כסף בהונגריה (בתחרות הפרס הגדול) ומדליית זהב בפולין (בגביע האירופי).

● ציפיות: "אהיה מבסוט מאוד אם אנצח בשני קרבות בסיאול. זה יביא אותי עד לשלב רבע־הגמר. זו אמנם לא מטרה מי־יודע־מה, אבל אני חושב שכדאי לבוא לתחרות בסיאול עם ציפיות בינוניות, ואז לראות מה יקרה. הדיון שאמור להיערך יומיים לפני תחילת האולימפיארה בקשר אלינו (פרשת דרום אפריקה) לא מטריד אותי. לא נותן לעניין הזה להפריע לי בעבודה לקראת התחרות שלי. אנחנו חבורה טובה, מגובשת. אני שקט, יודע שבמסגרת שבה אעבוד בסיאול תמיד יהיה מי שיתן עצה, יזרוק מילה טובה, כשצריך. אז אין לי מה לחשוש ממשברים מיותרים".

● מאמן: פימה ליפמנוביץ, יליד בריה"מ.

כתבו:
ברוריה ביגמן, אלכס פרלסמן, עמי כברי
צילומים:
שמואל רחמני, עודד מילשטיין, עופר קרני, נאור רהב, עדי אבישי, מאיר אזולאי, גרי אברמוביץ', דורון הורביץ

אבן ברנשטיין נאלץ להתאמן עם בובות. משמאל: דב גרובמן וכתובת הקעקע המפוארת שעל זרועו. בתצלום הקטן: מאמן המתאבקים בסיאול, דוד נייטיס

הרוסים חוזרים והסינים מאותתים

מה צפוי בתחרויות ההתעמלות האולימפיות? ▫ מי המועמדים/ות למדליות? ▫ על מי כדאי לשים לב? ▫ חידושים מפליגים אולי לא יהיו בסיאול – אבל דראמות צפויות למכביר, על־פי מיטב המסורת ▫ בספורט הזה יש חתירה בלתי פוסקת ליתר שלמות בביצועים וגם ליתר העזה

יעקב וישניה*

שוב נראה את הדראמות עם הגיבורים האמיתיים, המנצחים המאושרים והמפסידים שעיניהם רומעות, לאחר תחרויות השיא בהתעמלות.

לנגד עינינו עדיין, כאילו היה זה רק אתמול, התמונות המרגשות מלוס אנג'לס: קפיצות השמחה של האלופה האולימפית האמריקנית מארי־לו רטון, עם מאמנה יליד רומניה בלה קרולי, כשמולה משתופפת מאוכזבת, האלופה העולמית הגדולה יקטרינה סבו שממש במכשיר האחרון איבדה לרטון את מדליית הזהב האולימפית; עדיין חקוקות בזכרון דמעות השמחה של היפאני החביב קוג'י קושיגן; ודמעות האושר של הגברים האמריקנים, ברט קונר, פיטר וידמר, טים ראגט, מיץ' גיילורד, סקוט ג'ונסון, בחורים נפלאים, שהשיגו את נצחונם רק לאחר סיום דרמאטי, במאבק עם הנבחרת החזקה מסין.

כבר למחרת הפתיחה בסיאול, ב־18 בספטמבר, יעלה המסך על תחרויות ההתעמלות – המאבק הגדול ביותר מאז 12 שנה בזירה זו. למן '76 – האולימפיאדה האחרונה שבה היה עימות בין גושי – נערכו שש אליפויות עולם (האחרונה באוקטובר '87 ברוטרדם, הולנד), שרק בהן ניתנה הזדמנות לכל נציגי תבל להתמודד אלו מול אלו, בלי חרם ואנטי־חרם. בכל אחת היו הדראמות שלה:

- ● נצחון רומניה, עם נאדיה קומנצ'י המצוינת, על בנות בריה"מ ב־'79 בדאלאס;
- ● נצחון גברי סין, לראשונה בהסטוריה, על גברי בריה"מ ב־'83 בהפרש של 3 עשיריות הנקודה, ממש במכשיר האחרון, מול קהל הונגרי אוהד;
- ● נצחון רומניה, בתחרות הקבוצתית על בריה"מ ברוטרדם, לאחר שמונה שנות שליטה סובייטית או ההופעה הבלתי נשכחת של בן ה־16, דימיטרי בילוזרצ'ב הסובייטי (שאחר־כך היה קורבן לתאונה דרכים, נזקק לסידרת ניתוחים ול־40 תפרים ברגליו; נעדר מאליפות העולם '85 בקנדה – ושב ונטל לעצמו את הכתר ב־'87);
- ● הדראמה שבמרכזה יורי קורולב, אלוף העולם '81, שכמעט סיים את הקריירה שלו, בצורה עלובה ב־'83 בבודפשט (לא היה בין 36 הראשונים), אך זהר כמטאור במונטריאול '85 כשחזר וכבש לעצמו את הבכורה;
- ● הופעתה של הכוכבת הרומניה הנפלאה, אורליה דוברה, אלופת העולם הנוכחית, שאיש לא הימר עליה – אבל בסופו של דבר עלה בכוחה לנצח את הכוכבות שושנובה הסובייטית וסיליואש הרומניה. (אגב, אורליה החלה את צעדיה הראשונים בזירה הבין־לאומית, בישראל, לפני שלוש שנים. בתחרות ראווה בירושלים היא נפגעה במרפק ונזקקה לטיפול רפואי בבית חולים, ממנו יצאה חזרה הביתה מגובסת...)

מה צפוי בסיאול? – 15 אלף הצופים יראו רמת ביצועים מושלמת של תרגילי החובה. זו השנה הרביעית והאחרונה שבה מתחרים מתעמלי העולם בתרגילים הנוכחיים. הם יוחלפו בחדשים ובארבע השנים הבאות, שבהן ייערכו שתי אליפויות עולם ואולימפיאדה אחת, '92, תרגילים אלה יורגמו בכל אירוע. רק בשלמות הביצועים יש הבדלים זעירים ו"פיספוסים" מיזעריים...

ביצועים מושלמים

תרגילי הרשות יוכרעו תודות להתקדמות אישית, העזה וחיפוש בלתי פוסק אחר "אלמנטים" ותתירה לדרגות קושי חדשות.

לפיכך: צפו לחידושים בעניין הזה, שלא נראו באליפות העולם שנערכה רק לפני פחות משנה.

הרכבי הנבחרות כמעט שלא השתנו מאז רוטרדם ויש חשיבות רבה לנסיון שאותו צוברים המתעמלים בתחרויות הגדולות. אין לצפות לפנים חרשות לחלוטין.

בין הגברים ינצחו קרוב לוודאי הרוסים, המגלים בשנים האחרונות עליונות ברורה ויציבות בלתי רגילה, גם כשמתחלפים אצלם כמה מנציגיהם ורם צעיר זורם בהתמדה לנבחרתם. יהיו שם הוותיקים בילוזרצ'ב, ארטימוב וקורולייב והכישרון הצעיר יורי לוקין, אלוף אירופה.

מעניינת תהיה ההתמודדות בתוך הנבחרת הרוסית, כשכל אחד מאנשיה מסוגל לזכות בתואר הנכסף. הרבה תלוי גם במזל ובהימורים הטאקטיים של המאמן הוותיק, ארקייב.

מול נבחרת בריה"מ יתמודדו שתי נבחרות מעולות, סין ומזרח־גרמניה, שייאבקו על ה"כסף", בדראמה בפני עצמה. המזרח־גרמנים יציבים יותר ולהם פחות טעויות בתחרויות גדולות. הם תלויים במתעמל המבריק סילביו קרול, שמבצע היטב את התרגילים הקשים. באחרונה נפצע ואם החלים ויהיה בכושר טוב, יהיה לו מה לומר בסיאול.

פציעות קשות

סין, עם לי נינג המעולה, היא נבחרת חזקה, אולם כמה ממתעמליה סבלו באחרונה פציעות קשות, ביניהם לו־יון, אלוף העולם בקרקע וקפיצות, שנפצע באפריל וגובס לשישה שבועות. הסינים צברו נסיון רב בשנים האחרונות, לא נעדרו משום תחרות גדולה. הרבה תלוי במידת החלמתם של הפצועים וביציבות שאלו יגלו.

אורליה דוברה (רומניה). הקריירה החלה בישראל

לי נינג הגדול, עומד לפרוש – ונבחרתו רוצה לקרם את הרגע הזה במבצע מרשים. להערכתי, לי נינג מועמד למדלייה אולימפית, אם "יילך" לו וגם יציג איכות חדשה וטובה יותר מבעבר.

על מקומות 8–4 יתמודדו בולגריה (עם נבחרת צעירה וטובה מאד), יפאן, הונגריה, מערב־גרמניה ורומניה.

בדו־קרב על המדליות האישיות על מכשירים יכולים להתברג גם מתעמלים מארצות אחרות מהנ"ל. העלייה לגמר מתאפשרת כאן לשמונה כלבד – לא יותר משניים ממדינה אחת.

הרומניות לא יוותרו

בין הנשים צפויה תחרות רויית מתח, עד למכשיר האחרון, בניקוד הקבוצתי והאישי. הרוסיות עם שושונובה בראשן, ינסו להחזיר לעצמן את הכבוד שאבד להן ברוטרדאם. הרומניות לא יוותרו להן. מהצד יצפו המזרח־גרמניות, שמחכות למעידה של אחת מהן וכך לאותת שגם הן התקדמו, אבל יהיה להן קשה. המאבק על מקומות 8–4 יהיה בין בולגריה, סין, ארה"ב, קנדה והונגריה.

גם הקרב האישי יהיה מעניין. לא ברור עדיין גודלה של אורליה דוברה (לפי גירסה אחת נפצעה באורח רציני ואחרת – שהשתתפה בהצלחה בתחרות בטוקיו). אם תהיה בסיאול היא מועמדת לבכורה והמאבק יתנהל בינה לבין דניאלה סיליואש המצויינת מרומניה, השואפת לכתר בכל מארה וכן עם שושונובה הסובייטית שבגרה מעט ולהערכתי ככר איננה מה שהיתה. שמה יוסיף להעניק לה נקודות בענף סובייקטיבי זה.

* המחבר הוא מאמן נבחרת ישראל בהתעמלות ■

דימיטרי בילוזרצ'ב (בריה"מ). חזר לאחר פציעה

לי נינג (סין). לפני פרישה

"חשבון פתוח" עם בריה"מ וברזיל

זה מה שיש לארה"ב לקראת הטורניר האולימפי בכדורסל ■ לא כדאי לזלזל גם ביוגוסלאויה הגבוהה ■ הבעיה של האלופה: היעדר נסיון בינלאומי ■ הערכה: נבחרת של סילונים, אבל לא טובה במשחק מבוקר וטאקטי

המאמן תומפסון וכוכבו מאנינג. עם הרוסים – בגמר?

16 שנה, מעלים אבק בכספת של בנק במינכן, ממתינות מדליות הכסף האולימפיות לכדורסלני ארה"ב – והם מסרבים ליטול אותן משם. זכר משחק הגמר השנוי ביותר במחלוקת, בין ארה"ב לבריה"מ, הוא הטראומה הגדולה ביותר של הכדורסל האמריקני. מכיוון שארה"ב ראתה עצמה נפגעת, כשבריה"מ זכתה בבכורה, בסיועו של מזכ"ל פיב"א ראו, ויליאם ג'ונס – לא הסכימו שחקניה לקבל את מדליות הכסף. היה זה ההפסד היחיד של ארה"ב ב־77 משחקים בטורנירים האולימפיים, מאז ברלין '36 ועד היום.

עתה, בסיאול, תינתן לארה"ב בפעם הראשונה הזדמנות ל"פעולת גמול" – אם כמובן תגיע להתמודדות זו (ואם הרוסים יגיעו...) – הבוערת ממש בעצמותיה.

12 הנבחרות שעלו למעמד האולימפי חולקו לשני בתים: א' – אוסטרליה, הרפובליקה של מרכז אפריקה, יוגוסלאויה, דרום קוריאה, פורטו ריקו ובריה"מ. ב' – ברזיל, קנדה, סין, מצרים, ספרד וארה"ב. המשחקים יחלו עוד ביום הפתיחה של האולימפיארה כשסין תפגוש את מצרים וקנדה את ברזיל. שיחזור הגמר של לוס אנג'לס בין ארה"ב לספרד ייעשה ב־18 בספטמבר ובאותו ערב תתמודד גם בריה"מ עם יוגוסלאויה. זה משחק בעל זכרונות לא מעטים. הסובייטים נכנעו ליוגוסלאוויה במונטריאול, וכך נמנע מהם לפגוש בגמר את ארה"ב... ברזיל תתמודד עם ארה"ב ב־21 בחודש, וגם לעימות זה מתלווה אבק של גומלין: האמריקנים רוצים "לחסל חשבון" כאן עם חבורת אוסקר שמידט, שניצחה אותם במפתיע אשתקד במשחקים הפאן אמריקניים...

אין ספק כי הרביעיה הזו – ארה"ב, יוגוסלאוויה, בריה"מ וברזיל – תמקד אליה את מירב העניין. מול המבחנים נגד כוכבי הנ.ב.א. ערכו הסובייטים יותר ממאה משחקים עם יריבים באירופה, אוסטרליה, ארה"ב (קולג'ים) וגם המזרח הרחוק. לא ברור בשלב זה מה בדיוק מצב בריאותו של ארוידס סבוניס, שרופאים אמריקניים (מהנ.ב.א.) סייעו להעמידו על הרגליים, לדו־קרב נגד ארצם – מה שקומם את כל מי שקשור לנבחרת האמריקנית לסיאול.

המאמן השחור של ארה"ב, ג'ון תומפסון, מציב בסיאול נבחרת מהירה מאד, "מטוסי סילון", אלא שי המעריכים שהיא רכה מדי ומול משחק טאקטי, מבוקר, אין לה תשובה. תומפסון גם הזהיר את אמצעי התקשורת שלא למקד רק בבריה"מ את תשומת הלב. הוא מורה בגלוי שיש לו חששות מברזיל של המאמן ארי וידאל וכוכביו שמידט וסוזה ואפילו מיוגוסלאויה עם תאומי המגדל שלה דיוואץ' ויוראנקוביץ' ואמן הקליעה דרז'אן פטרוביץ'.

למרות שלסיאול מגיע אחד משחקני הקולג'ים הטובים ביותר של השנתיים האחרונות, דני מאנינג הכלבויניק (שחקן נ.ב.א. בעונה הבאה, כמובן) – זו בהחלט איננה נבחרת מרשימה מהסוג שהיה לארה"ב בלוס אנג'לס עם מייקל ג'ורדן הלהטוטן. תומפסון הזהיר מראש מפני הבעייה של היעדר נסיון בינלאומי שיש לשחקניו. גם לא ברור כיצד יתפקד דייויד רובינסון הענק, לאחר שנת שבתון מכדורסל איכותי עקב שירותו בצי.

מנגד, בנבחרת הסובייטית, גם בלי סבוניס, יש צוות מעולה שבראשו שארונס מארצ'ולניס, 24, רק 1.90 אבל מרשים מאד, עד שהנ.ב.א. מגלה בו עניין עצום.

בטורניר הנשים יופיעו 8 נבחרות – בבית א': אוסטרליה, בולגריה, קוריאה ובריה"מ ובבית ב' – סין, צ'כוסלובקיה, ארה"ב ויוגוסלאויה. האמריקניות, ללא צ'ריל מילר היפה הנחשבת לכדורסלנית מס. 1 בעולם (פציעה קשה), מציבה נבחרת של "מתאבדות", לאחר סידרת מבחנים מוצלחת עם קובה. מאמנת הנשים היא קיי יאו מצפון קרוליינה והיא הוטרדה מאד ממכת פציעות נוספת שפקדה את השחקניות בשבועות האחרונים. אם לא יהיו הפתעות, הן יפגשו את בריה"מ בגמר.

מבחן חישול ל"מונדיאל" '90

רוב הנבחרות בטורניר הכדורגל האולימפי ינצלו אותו לבחינת שחקניהן לקראת גביע העולם ■ יש לצפות לרמה די גבוהה ■ הנבחרות החזקות ביותר הן כנראה בריה"מ, איטליה, ברזיל וארגנטינה

פאולו וירדיס. כוכב מילאן ב"אולימפית"

הטורניר האולימפי בכדורגל, שמאז ומתמיד התנהל בעצלתיים ובצל הענפים האישיים והיותר מרתקים של האולימפיאדה (הסיסמא היא "יותר חזק, יותר מהר, יותר גבוה" ואיש לא הוסיף לה "יותר שערים"), צבר תנופה מיוחדת במינה לפני ארבע שנים, בלוס־אנג'לס, כשההמונים מילאו את האיצטדיונים – כנראה משום שהאמריקנים, עדיין ינוקות בספורט הזה, האמינו שנקרתה בדרכם הזדמנות ממשית לחזות בכדורגל "אוריגינל" ואולי אף להשוות עם הנסיון העקר – הליגה הצפון־אמריקנית – שהיה אצלם בתחום זה.

כך באו 100 אלף לראות את הגמר האולימפי בין צרפת לברזיל, והסיכויים גדולים שתימשך מגמה זו של התחזקות הכדורגל בספורט אולימפי פופולארי, משום שגם דרום־קוריאה היא מדינה "משוגעת" בכדורגל העולמי והספורט הזה פופולארי מאד במקומותיה. יש לכן לצפות שתושביה ינהרו למגרשים לחזות בשלל הנבחרות הקוסמופוליטי, מה עוד שהשנה יש באמת מה לחפש אצל חלק נכבד ביותר מה־16 שהגיעו לסיאול. מאז הוסרו ההגבלות על השתתפות אולימפית משתמשות נבחרות (בעיקר הדרום־אמריקניות) בטורניר זה כקרש־קפיצה לחישול שחקנים ואף כהכנה לגביע העולם הבא.

צרפת, בעלת מדלית הזהב של לוס־אנג'לס, אמנם לא תהיה בסיאול (הודחה בשלב המוקדם בידי שוודיה), אבל ברזיל, יוגוסלאויה, איטליה, שוודיה, מערב־גרמניה, בריה"מ, ארגנטינה ואפילו אוסטרליה, הן נבחרות כשרוניות, לא נעררות כוכבים, שמסוגלות בהחלט להציג כדורגל ברמה גבוהה ולהתמודד על 3 המקומות הראשונים.

בבית א' יפול כנראה הפור בין שוודיה למערב גרמניה. יחד איתן נמצאות בבית תוניסיה וסין, אך קשה להאמין שהן יסכנו את ההגמוניה האירופית. בבית ב' בטוחה איטליה, עם שילובם בהרכב של ותיקים כפאולו וירדיס וצעירים אחרים מהאלופה מילאן, בעלייה לרבע הגמר, ואילו עיראק, זאמביה (בבכורה באולימפיאדה) וגוואטמלה (במקום מכסיקו המושעת) יתחרו על המקום השני.

בבית ג' תהיה זו הפתעה רבתי אם בריה"מ (ארד ב־'76 ו־'80) או ארגנטינה לא יסיימו בראש ובמקום אחת מהן תצליח ארה"ב או דרום־קוריאה להשתחל לשלב הבא. בית ד' הוא "הישראלי": אוסטרליה תהיה שם והיא מסוגלת להתמודד בהצלחה עם יוגוסלאויה (ארד ב־'84) וברזיל, כשניגריה היא הסוס השחור כאן.

המשחקים יתקיימו בסיאול, פוסאן, טאיגו, קוואנג'ו וטאיון.

הגמר ייערך בסיאול ביום א' 1 באוקטובר (11.00 בבוקר) ויועבר בשידור ישיר בטלוויזיה הישראלית.

אבי מלר

אלופי ווימבלדון רוצים את הדאבל

סטפן אדברג ושטפי גראף זכו לפני ארבע שנים בל.א. 84' בטורניר החוץ־אולימפי והשנה בכתר ווימבלדון ■ 26 מ־40 המדורגים הראשונים בעולם (גברים ונשים) יהיו בסיאול ■ אחד ממוקדי העניין באולימפיאדה ה־24, בעקר עקב הופעתם של כמה כוכבים מהשורה הראשונה

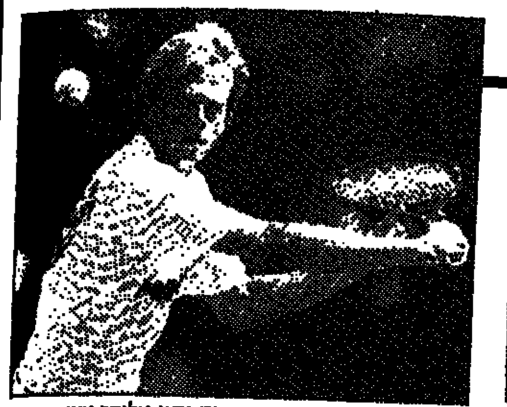
סטפן אדברג: יריביו העיקריים יהיו וילנדר ובקר

שטפי גראף: עימות מעניין עם כריס האגדית

לאחר 64 שנה חוזר הטניס להיות ענף אולימפי.

שלושה דורות אחרי שהאמריקנים וונסנט ריצ'ארדס והלן ווילס זכו בתארים האולימפיים במשחקי פאריס 1924, ינסו לעשות זאת בוריס בקר, שטפן אדברג, שטפי גראף וכריס אווארט ואולי גם הסובייטים אנדריי צ'סנוקוב ונאטליה זוורבה.

הטניס הוא כיום ספורט של כסף גדול, זירת המולטימיליונרים – אבל 12 ימי המשחקים בסיאול, החל מ־20 בספטמבר, יהיו גם למקצוענים הללו חשובים דיים כדי שלא לעסוק בתקופה זו בכל מה שקשור לחוזים, קידום מכירות ועיסקות מסחריות אחרות שהם נוהגים בהם כל ימות השנה. בימים אלה הם יהיו תחת הרוח האולימפית...

אין ספק כי כל אלו שנאבקו קשה כדי להחזיר את "הספורט הלבן" לאולימפיאדה, זהו חג גדול ומלהיב. נשיא ההתאחדות הבין־לאומית בטניס, הצרפתי פיליפ שאטרייה מעריך שמדובר ב"אירוע הסטורי". הטורניר יהיה בלי ספק איכותי, כמעט ווימבלדון (ללא אלוף אשתקד פאט קאש). 11 מ־20 המדורגים הראשונים בין הגברים ו־15 בין הנשים יתמודדו בסיאול. המשחקים עם 64 גברים ו־48 נשים, ייערכו בפארק האולימפי על מישטח בטון דומה לזה שקיים באליפות הפתוחה של ארה"ב בפלאשינג מידאו. הגרלת המשחקים ייערכו ב־18 בספטמבר.

נראה שם את אלופי ווימבלדון השנה, אדברג וגראף, שגם ניצחו בטורניר הטניס של לוס אנג'לס שהיה ב־84' אבל נחשב כאירוע חוץ־אולימפי, לשם ראווה והצגת הענף לקראת כניסתו לתוכנית הרשמית. אין ספק כי יריביו העיקריים של אדברג יהיה בסיאול בן ארצו מאטס וילנדר ופעמיים מנצח ווימבלדון, בוריס בקר. אפשר לקחת בחשבון למדליות, גם את נער השעשועים הצרפתי הנרי לאקונט ואת האמריקנים, היהודי בראד גילברט וטים מאיוט.

בין הנשים ינסו "לשים רגל" לשטפי גראף, המדורגת מס. 1 בעולם, האמריקניות הותיקות כריס אווארט ופאם שריוור, הארגנטינית היפהפיה גבריאלה סבטיני וכאמור, הכוכבת העולה, זוורובה.

חסרים כמה מהשמות הגדולים של הספורט הזה: איוון לנדל, ג'ון מקנרו או מארטינה נאוורטילובה. לנדל, עדיין לא נעשה אזרח אמריקני ומקנרו לא מוצא זמן לאולימפיאדה. הוא עסוק מדי באירועים אחרים. "לא גדלתי עם המושג הזה, משחקים אולימפיים", אמר מקנרו. הוא יהיה בעת משחקי סיאול בטורניר הפרס הגדול בלוס אנג'לס.

הוא סבור כי הטורניר האולימפי צריך להיות מיועד לטניסאים פחות ידועים מהמקצוענים. ללנדל, לעומתו, יש בעיה: אפילו היה מקבל את האזרחות האמריקנית לא יכול היה להופיע בנבחרת גביע דייויס של ארה"ב כי כבר ייצג בזירה זו את צ'כוסלובקיה ובחירת המועמדים לטורניר האולימפי נעשתה על פי ההשתתפות וההשגים בנבחרת ה"דייויס".

הכללת כריס אווארט בנבחרת ארה"ב עוררה סערה קטנה, כי היא הגיעה לשם על חשבונה של אליס ברגין. ההחלפה בוצעה ברגע האחרון. ההערכה היא שכל העניין נעשה בדרך לא הוגנת כלפי הטניסאית הצעירה, רק כדי לתת הזדמנות בעלת אופי של שיקום תדמית, לכריס האגדית. ברגין היתה איפוא קורבן שווא. יתכן שכל זה נעשה גם כדי למשוך יותר קהל לטורניר הטניס, מאחר שהוברר כי לא משך מספיק עניין מבחינת קוני הכרטיסים.

אין ספק כי אם אחד הגדולים יזכה בטורניר וימקד אליו עניין – יהיה בכך כדי לתת תמריץ לטורניר הטניס האולימפי הבא, בברצלונה, 1992. יש כבר כאלו שחושבים ארבע שנים קדימה...

התלמידים נעשו מורים לכולם

ארה"ב נמצאת ב"בום" גדול בכדורעף ■ מי הן יריבותיה? ■ מהו המאזן נגד בריה"מ? ■ מי הכוכבים הבולטים?

כדור עור במשקל של כ־280 גראם המונחת בעצמה של 160 קמ"ש, עשוי להיות מכאיב מאד. תשאלו את אלופת העולם והאולימפיאדה, ארה"ב. גם לקראת סיאול האמריקנים פייבוריטים, אבל הפעם יחיו מול הסובייטים עתירי הנסיון והמסורת בספורט הזה.

בריה"מ אמנם הפסידה לארה"ב ב"גביע ארה"ב" ביוני, אבל תמיד היא איום שצריך לקחת בחשבון. צרפת, סגנית אלופת אירופה האחרונה ויפאן, אלופת אסיה, הן הנבחרות האחרות שיש לקחת בחשבון. אבל האמריקנים הם בלי ספק האיום הרציני ביותר על המדלייה.

אף כי הכדורעף, ממש כמו הכדורסל, הומצא בארה"ב (1895), רק הזכייה במדליית הזהב בלוס אנג'לס, העניקה לספורט הזה את התמריץ שנזקק לו בעיני האמריקנים עצמם. מאז, הכדורעף איננו עוד משחק של חוף ים, אלא ספורט מקצועני שבו מסוגל כוכב להרוויח עד 150 אלף דולאר לעונה.

תודות לאולימפיאדה, עלתה הפופלאריות של הכדורעף – וההצלחה שלו בארה"ב היא בעצם התרומה הגדולה ביותר שהענף זכה לו מימיו, בעולם. ברגע שישנה יריבות בין גושית – יש מה לראות. יש עניין. ישנה מטרה. עובדה: רשת הטלויזיה האמריקנית נ.בי.סי. הועידה לא מעט זמן לשידור משחקי כדורעף מסיאול, ואלו תוכננו לבוקר בסיאול – שעות צפיית השיא בטלויזיה בארה"ב. זו עובדה שכדאי לקחת בחשבון.

כוכב נבחרת ארה"ב ובלי ספק השחקן שעליו יתמקד מירב העניין בסיאול הוא סטיב טימונס, 1.95 מטר, בן 29, אחד מארבעה "שרידי" נבחרת הפאר מלוס־אנג'לס, שינסו להגן על הכתר. הוא "מעופף" ארמוני שמסוגל הנחית בעוצמה אדירה. "אינסטינקט של קילר", אומרים עליו ומשוים את עוצמת ההנחתות שלו להטבעה של מייקל ג'ורדן או ל"סמשים" של איוון לנדל.

מאמן ארה"ב מארוו דאנפי, אומר כי לכל הנבחרות יש בעיה: "הן יצטרכו להתכונן לעצור אותנו. אם לא יעשו זאת – ישלמו את המחיר".

הנבחרת האמריקנית מובססת על 11 קליפורנים ו"מושתל" אחד מקולורדו. יריבותיה הם צרפת, הולנד, יפאן, תוניסיה וארגנטינה. בבית האחר נמצאות בריה"מ, שוודיה, איטליה, דרום קוריאה, ברזיל ובולגריה.

הנקודה הישראלית בטורניר הכדורעף: האב והבן אריה (משמאל) ואביטל ולינגר – עתה בהולנד

מאז זכתה ארה"ב בבכורה האולימפית, היא המשיכה בתנופה הגדולה וזכתה מיד אחר כך גם בגביע העולם בטוקיו וגם באליפות העולם בפאריס ואחר כך במשחקי פאן אמריקה וגם זכתה בגביע סאוויין היוקרתי, מול הסובייטים, בבריה"מ. מאזן ארה"ב נגד בריה"מ באחרונה הוא 7–0 ובסך הכל בארבע שנים 34–4 (!). "בעבר היינו אנחנו המורים והם התלמידים. עכשיו זה הפוך", אמר מאמן בריה"מ גנאדי פארצ'ין.

בנבחרת האמריקנית הנוכחית מופיע בוב צ'טורטליק, ממוצא צ'כי, שחקן שהיה בל.א. איש בטחון באולם הכדורעף ועכשיו אחד מהשישיה הפותחת...

לישראלים כדאי לשים לב להולנד – נבחרת שמאמנה הוא הישראלי אריה ולינגר והקפטן שלה הוא בנו, אביטל. ולינגר היה מאמן ארה"ב נשים בלוס אנג'לס, והביאה למדליית הכסף.

בטורניר הנשים המועמדת המועדפת היא סין, אלופת לוס אנג'לס והעולם. לאחר שהן זכו בכתר האולימפי חגגו בבייג'ינג לילה שלם. הסיניות נכללות בבית אחד עם ארה"ב, פרו וברזיל. בבית האחר – יפאן, בריה"מ, מזרח גרמניה ודרום־קוריאה. האמריקניות עברו שינוי קיצוני מאז הזכייה במדליית הכסף. מונה לה מאמן יליד גרמניה, טאראס ליסקביץ' וכל השחקניות הן חדשות. הן נאבקות קשה לקצור הצלחה. במשחקי פאן אמריקה אשתקד דורגה שלישית, השנה ניצחה פעמיים את סין.

מעבר לבלתי אפשרי

סמים בספורט, ספורט וסמים – צרה שכתובה בכל ספרי ההיסטוריה של הספורט התחרותי ■ בעשור האחרון פרצו בעיות הסמים, השיטות המתוחכמות להילחם בהם, ושיטות ההתחמקות שמנגד – את כל הגבולות ■ במקום בו מנסים לשבור שיאי עולם – יימצאו תמיד כאלה שינסו להשתמש בעזרים שונים ומשונים בתקווה לעמוד יום אחד על דוכן המנצחים ■ זו תהיה כנראה גם אחת הבעיות שיועלו בסיאול

יוסי לבצלטר

רבים מהספורטאים, בעיקר במקצועות "הכבדים", החלו להשתמש בסטרואידים האנאבוליים – חלבונים והורמונים – שייעודם להגדיל את מימדי השרירים שלהם וכך לאפשר להם לשפר את השגיהם. מסתבר שיש בכל זה סכנה גדולה. על פי "יו.אס.איי. טודיי" האמריקני, הוכיחו מחקרים שהמשתמשים בתכשירים הללו נוטלים על עצמם סיכון גדול. הנה במה המדובר:

הסכנה שבשימוש בסטרואידים

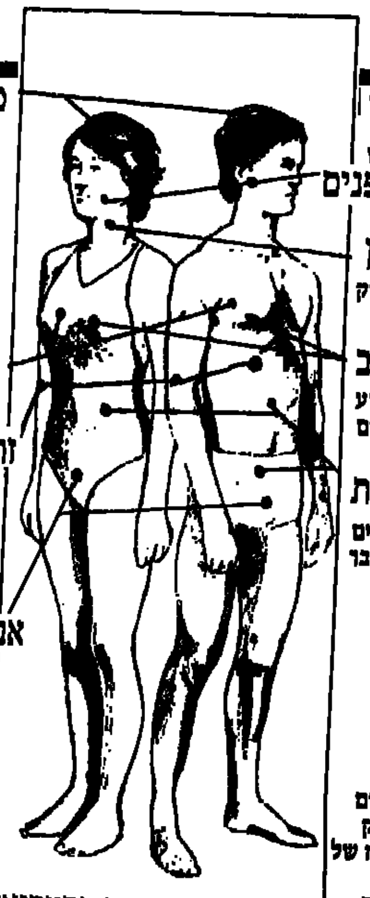

מוח שימוש תכוף עלול להביא לטישטוש חושים, לעלייה בלחץ דם, כניסה למצבי דכאון פסיכוטיים ותיסמונת של זלילה (ההיפך מהרעבה). עלייה בתוקפנות עלולה להביא לפציעות רבות בכל פעילות גופנית

חזה אצל גברים מתרחב החזה אבל עלול להופיע סרטן חזה וריאות. אצל נשים – תגובה הפוכה: הצטמקות החזה

זרועות, רגליים מסייעים לגידול במימדי שרירי הזרועות והרגליים, אולם מצמצם את הזמן הדרוש להתאוששות לאחר מאמץ יתר

אברי מין פגיעה בהורמוני המין של הגברים. שיבושים במחזור החודשי של הנשים. הגדלת הרחם ואברי המין של הנשים ובעקבות זאת חשש לסרטן בהם

פנים נשים צפויות להופעת שיער יותר על הפנים והתקרחות הראש. אצל שני המינים יש לצפות גם להופעת פצעי בגרות (אקנה)

גרון אצל נשים נעשה הקול עמוק יותר, "באסי"

לב יתר לחץ דם שעלול לפגוע באבי העורקים ובכלי הדם המוליכים ללב

כבד וערמונית סרטן כבד אצל שני המינים וסרטן הערמונית אצל הגבר

טיפול רפואי בטיפול רפואי מבוקר מעניקים את הסטרואידים לחולי אנמיה, למי שזקוק להורמון הגדילה (במקרה של אנשים נמוכי קומה), בתרופות שלאחר ניתוחים מסויימים ומחלות כרוניות.

אחת השאלות המרכזיות המלוות את הספורט העולמי בעשור האחרון היא שאלת גבולות האפשרי, ובמילים אחרות – היכן מסתיימת יכולתו הטבעית של הספורטאי, אפשרויותיו לשפר את הישגיו, ובאיזו נקודה נכנסים לתמונה התחליפים, אותם עזרים שיאפשרו לו לנסוק הלאה ומעלה.

או עד מתי ימשיכו האתלטים ברחבי העולם לשפר את שיאי העולם? שיא עולם זה הדבר הכי פחות קבוע בספורט. זאת יודע קופץ המוט הרוסי, בובקה, או הודף הכדור ברזל המזרח גרמני, טימרמן. האם אותה מכונת שרירים משורגת, המפעילה בעוצמה חייתית את אברי גופה, למען השגת ביצוע שיזכה אותה במדליית זהב ותהילת עולם, עושה זאת בטבעיות? האם אפשר לתחום קו המצביע לכאורה על התערבותם של גורמים מלאכותיים – "המשחיתים את סמל טוהר המידות וההגינות הספורטיבית" – עליהם חורטת התנועה האולימפית את דגלה? האם מוסדות ואירגוני הספורט בעולם יוכלו לעמוד איתן מול השימוש הנרחב באמצעי עזר כמו סמים ותרופות שהם נחלת רובם של ספורטאי הצמרת כיום? האם קיימים בקרה, פיקוח, ומדיניות על נושא אתי רגיש זה, המלווה את קברניטי הספורט ומאיים לשבש את המונח "ספורט הגון" או "פייר פליי"?

שאיפת השאיפות, לעמוד על הדוכן מס. 1, עם מדליית הזהב על צווארו. לא כל אחד יכול, ושאלה מרכזית היא כמה ומה מוכנים לשלם עבור הגעה לפיסגת השאיפות. מאז החלו המשחקים האולימפיים, נוסו אינספור נסטנות בתקווה לפקח על השימוש והצריכה של סמים, לסוגיהם השונים, בקרב ספורטאים. מותו של רוכב האופניים הדני, קנוט ג'נסן, באולימפידת רומא 1960, ורוכב האופניים הבריטי סימפסון, בטור דה־פראנס ב־1967, הם שני המקרים המפורסמים ביותר של מוות כתוצאה מנטילת סמים במסגרת תחרותית. מאז מצאו את מותם ספורטאים רבים, מאותה סיבה.

הוועד האולימפי האמריקני פיתח את התכנית המקיפה ביותר, עד היום, בכל הנוגע לבדיקות סמים לספורטאים. התכנית כל־כך מקפת ומחמירה, עד שגופים זרים משתמשים בה בתחרויות בינלאומיות, כמו משחקי פאן־אמריקה. המדיניות בקרב אירגוני ספורט מקצועניים בכל רחבי העולם, ובעיקר בארה"ב, הם בשלבי ניסות והגהה. יש ואירגוני ספורט נוטים לאמץ את האסכולה החינוכית, המהווה צעד מניעה חשוב במיוחד בקרב דור צעיר, שמספר שנות התנסותו בתחרויות ספורט הינו מוגבל.

בדיקות סמים נערכו לראשונה במשחקים האולימפיים במכסיקו וגרנובל, ב־68'. מאז שוכללו שיטות האיבחון, עד שכיום טיפות אף, המכילות אפדרין, ניתן לאתרן בשתן בתוך 48 שעות. איזה סוג של ספורטאים ראוי לבדוק? שאלה של מדיניות. יש המעדיפים לבחון את המנצחים, בעלי המדליות, אחרים מעדיפים את כל הספורטאים בקבוצה מסוימת. יש ארגונים הדורשים בדיקה מקפת של כל הספורטאים, בכל הענפים. ב־1963 ניסחה וערכה מיוחדת, שליד הוועד האולימפי, את הפירוש שלה לסימום: "שימוש או החדרתם של חומרים זרים, בכל צורה שהיא, לגוף, או של חומרים פיזיולוגיים בכמויות ובשיטות לא נורמליות, כשהמטרה היחידה היא השגה, בהגדלה מלאכותית ולא הולמת של ביצוע בתחרות".

השיטה האיבחונית הסטנדרטית למציאת עקבות של צריכת סמים, הינה בדיקת שתן. המבחן חיובי אם כמות נתונה מראש נמצאה בדגימת השתן, הנלקחת בנוכחות איש מעבדה. גופי הספורט מחלקים כל דגימת שתן לשני חלקים, בעת האיבחון שתי הדוגמאות נשלחות למעבדה. הדגימה הראשונה נבדקת על־ידי מיכשור סטנדרטי. אם נמצא חיובי, מכשיר מתוחכם ומדויק דוגם את הדגימה השניה (כמו שנלקחה בראשונה); אם הבדיקה השניה חיובית, הדבר נמסר לספורטאי. הספורטאי או נציגו מוזמנים להיות נוכחים במבחן הדגימה השני, לאחר העדות חיובית בבדיקה הראשונה.

הסיבות שבגללן נוטלים ספורטאים סמים מטרידה חוקרים ואנשי מקצוע זה זמן רב. השאלה היא, מדוע שספורטאי יטול מרצונו תרופה או סם שאינם מוצדקים מבחינה רפואית? ספורטאים הצורכים סמי רחוב, כמו מריחואנה או קוקאין, נוטלים אותם כמובן מאותה סיבה שאנשים רגילים לוקחים. אלה הנוטלים סמים המגבירים את התפוקה בעת מאמץ, (ERGOGENIC) כמו סטרואידים אנאבוליים (בונה רקמה) או חוסמי בתא (BETA BLOCKERS) נתפשים להזיות ופנטזיות, באשר להשפעתם המכשפת של סמים אלה.

לסטוריאידים יש השפעות לוואי. בחורות יכולות לסבול מתופעות ויראליות, חזה מוקטן, ואי סדירות או הפסקת המחזור החודשי. גברים יכולים להתקרח, לנטות להתפרצויות זעם, וללחץ דם גבוה. קבוצת סמים לא פחות חשובה היא זו המחסלת כאבים (אנלגסיה), והמותירה תחושה אופורית והרגשת "בלתי־מנוצח", לרבים מקרב הספורטאים הנוטלים אותם. העלאת סף הכאב יכולה למנוע מאותו ספורטאי מירע על חומרת הפציעה והיכולה לגרום לפציעה חמורה עוד יותר. הוועד האולימפי האמריקני אוסר על שימושם של 19 מיני תרופות, ביניהם קודאין, הירואין ומורפין.

לרע המזל, במקום שבו בדיקת הסם מתבצעת, עוזב הספורט את בור הקטיצות או מסלולי הריצה. קיים עימות בין הכותנים לאלה המנסים להתחכם, על־ידי המצאתם של סמים חדשים וטכניקות חדשות, שיקשו על איתורם. רשימות של סמים אסורים וטכניקות משתנות חדשים לבקרים, על־ידי גופי הספורט. עובדות אלה, והעלות הרבה, המכתיבה בדיקות מדגמיות במקום רוב הספורטאים שבמסגרת התחרותית, מקשה על גיבושה של מדיניות שתהיה יעילה, טכנית, ומתקבלת חוקית. בדיקות סמים לבדן לא יפתרו את בעית הסמים בספורט. יותר מדי ספורטאים חשים שלנצח ולהיות מספר אחד – הוא כל מה שקובע באמת, אבל הבדיקות יכולות לפחות לעוור ולאתר את אלה שעבורם יש עדיין משמעות למושגים כמו הגינות ויושר בספורט. ■

שיא ראשון: בטכנולוגיה

סיאול טובה ומתקדמת יותר מלוס אנג'לס 84' בכל הנוגע למערכות מחשב מתוחכמות ביותר שמספקות מיגוון של מיידע לכל דורש ■ אפשר לעשות זאת גם מישראל, בחיוג טלפוני

שירות "מעריב", סיאול

שיא אחד כבר נקבע במשחקי אולימפיאדת סיאול, עוד לפני טקס הפתיחה: שיא הטכנולוגיה.

בירת דרום־קוריאה – סיאול פירושו בלשון קוריאה "הבירה" – כבר חלפה על פני לוס אנג'לס בכל מה שקשור בשימוש בטכנולוגיה החדשה ביותר. מדובר באספקת מיידע במהירויות שיא וגם תמונות. המערכת החדשה שהופעלה למשחקים עלתה לקוריאנים רבע מיליארד דולאר.

ציוד מדידת הזמן לכל התחרויות מקושר ישירות למערכת מחשב מתוחכמת מאד, שמספקת מייד את כל התוצאות, מכינה את לוח התוצאות לקריאה במיתקנים עצמם ולצרכי התקשורת. לא יהיה צורך עוד להרפיס את התוצאות לתוך המחשב, כפי שעשו זאת בעבר.

זו הפעם הראשונה שכל אחד יכול לחייג מספר טלפון המקושר למערכת המחשב ולשאוב מיידע מפורט לגבי לוח הזמנים הצפוי לכל אירוע, תוצאות, מצב המדליות ופריטי מיידע אחרים.

קול הבוקע מתוך רשמקול עונה "כאן קול שירות המיידע האולימפי", לכל מי שמחייג את המספר 157 בסיאול. אחר כך מציע השירות הזה מיגוון רחב של מיידע זמין, אם המחייג נוקש על כמה כפתורים מתאימים. המיידע בקוריאנית ניתן כשמחייגים את המספר הטלפוני 156 ובצרפתית אם מחייגים 158. אפשר לחייג גם מחו"ל: חייגו לשם כך 00-82-2...

"לפני שבע שנים, כשהוענק האירוח לסיאול, לא היינו בטוחים שנגיע לזה", אמרו שם השבוע, "אבל עכשיו אנו בטוחים שאת לוס אנג'לס כבר עברנו מזמן..."

מערכת המיידע הבסיסי מפעילה שני מחשבים, לשם גיבוי ולמניעת תקלות. 1900 מסופים מחשב מקושרים למערכת זו, מכל רחבי קוריאה.

להפעלת המערכות גוייסו יותר מ־4000 איש. יש גם 1800 מתנדבים. בסך הכל מספר העובדים דומה פחות או יותר לזה שהיה בלוס אנג'לס.

שני לווייני תקשורת, האחד מוצב מעל האוקיאנוס השקט והאחר מעל האוקיאנוס ההודי, מסייעים בהעברת שידורי הטלוויזיה ב־26 ערוצי שידור בו זמנית. גם הדפסת הכרטיסים – 5 מיליון – נעשתה באמצעות המחשב. ■

המירדף אחר המדליות: רק 55 מדינות זכו עד כה בזהב

אין מה לעשות: מאז ומעולם, המירדף אחר המדליות היה לב ליבן של כל 21 האולימפיאדות שנערכו בפועל מאז אתונה 1896. משחקי סיאול הם המשחקים ה־24. אך מעשית רק ה־22. אולימפיאדות 1916, 1940 ו־1944 שאת מניינן מחשיבים, לא נערכו עקב מלחמות העולם ואילו משחקי 1904 ו־1906, למרות שנערכו בפרק הזמן הארבע־שנתי שבין משחקים למשחקים ושנקרא "האולימפיאד ה־3", נמנים בשני משחקים אולימפיים נפרדים. רק ארבע אומות – בריטניה, צרפת, שווייץ ויוון – לא נעדרו משום אולימפיאדה.

167 מדינות חברות בוועד האולימפי הבין־לאומי ו־161 מהן יהיו בסיאול. לראשונה מאז 1972 שהמערב, בהרכב מלא, יתגושש עם המזרח, בהרכבו המלא – בלי החרמות והחרמות־נגד ובלי "תרגילי ברוגז" של מדינות אפריקה ואחרים. הנעדרות היחידות הן: קובה, אתיופיה, ניקרגואה, אלבניה ואיי סיישל. מבין כל אומות הספורט, רק קובה ופחות ממנה אתיופיה (בגלל רצי המרתון שלה), הן אבידה לאירוע העולמי הגדול.

רק 55 מדינות מה־167 זכו עד כה במדליות זהב אולימפיות. ישראל היא בין הרוב הגדול שלא זכו וביניהן גם אומת ענק באינדונזיה (177 מיליון).

במשחקי מכסיקו 68' זכו 30 מדינות במדליות – המספר הגדול ביותר באולימפיאדה אחת – ואילו מאז עשו זאת לא יותר מ־26 (מונטריאול 76').

אוניברסיטת דרום קליפורניה, שבה קצת יותר מ־30 אלף סטודנטים, צברה לפחות מדליית זהב אחת בכל אולימפיאדה עד כה – ובסך הכל 78 מדליות זהב ב־21 אולימפיאדות. אילו אוניברסיטה זו היתה מדינה, היא היתה מדורגת במקום ה־11 בכל הזמנים, אחרי יפאן (83) ולפני אוסטרליה (67)...

תחקיר של "ספורטס אילוסטרייטד" האמריקני העלה כי ארה"ב שזכתה ב־717 מדליות זהב (ועוד אחת בשותפות עם סין) היא מחסן הזהב הגדול בכל הזמנים. האמריקנים עשו זאת ב־20 אולימפיאדות (נעדרו ממוסקווה 80').

בריה"מ שניה עם 340 בשמונה אולימפיאדות, בריטניה אחריה עם 165 (ועוד אחת בשותפות עם שוודיה) ב־21 אולימפיאדות, צרפת רביעית 148 (ב־21), איטליה חמישית 140 (ב־19), שוודיה שישית 129 ועוד אחת בשותפות עם בריטניה ב־20 משחקים ומזרח גרמניה שביעית עם 122 ב־4 אולימפיאדות שבהן הופיעה כנפרד מהמערב.

אבל אם מחשבים מדליות יחסית לגודל אוכלוסיה, הרי שאיי באהמה עם 108 אלף תושב, היא הראשונה בעולם בדירוג הזה – מדליית זהב אחת במשחקי טוקיו 1964 (בשייט) ל־108 אלף גולגלות.

שניה נורווגיה שצברה ב־1920 13 מדליות זהב ויחסית לגודלה דאז, 2.6 מיליון תושבים, מדובר במדלייה אחת על כל 200 אלף... שלישית פינלנד עם 3.1 מיליון תושבים ב־1920, שזכתה אז ב־15 מדליות – כלומר מדליה אחת על כל 207 אלף... וכך הלאה.

ארה"ב לפני חישוב זה של מדלייה לגולגולת, באחד המקומות האחרונים כי מדובר במדלייה אחת על כל 3.3 מיליון ואילו בריה"מ היא בשיעור של 1 ל־3 מיליון...

נערות קוריאניות מציגות בחזרה הכללית תרגיל בטאקוואנדו – ספורט קרב מגע קוריאני מסורתי – לקראת מופע בטקס הפתיחה. (צילום א.פ.)

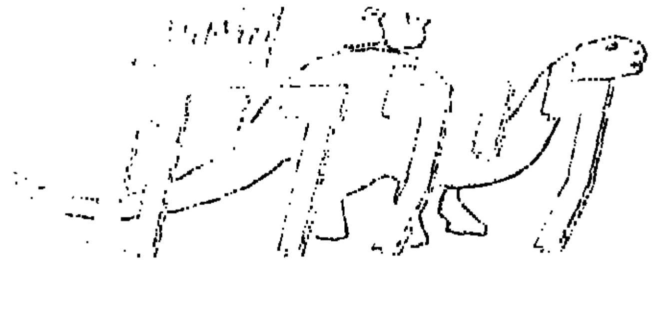

כ"ט באלול תשמ"ח | גליון 352 | 11 בספטמבר 1988 | עריכה בת דורה | עריכה וגרפיקה לוסי קומר

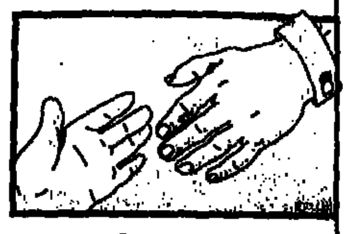

שלום שלום

כַּאֲשֶׁר מְסַיֵּם הַיָּרֵחַ לְהַקִּיף אֶת כַּדּוּר־הָאָרֶץ שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה פְּעָמִים וְכַדּוּר הָאָרֶץ מְסַיֵּם לְהַקִּיף אֶת הַשֶּׁמֶשׁ פַּעַם אַחַת – מִסְתַּיֶּמֶת הַשָּׁנָה שֶׁלָּנוּ.

וּבֶאֱמֶת, רֹאשׁ־הַשָּׁנָה הִנֵּה זֶה בָּא. וְלִקְרַאת חִלּוּף הַשָּׁנָה הַיְשָׁנָה בַּשָּׁנָה הַחֲדָשָׁה אֲנִי נוֹהֵג לְהִסְתַּכֵּל אֲחוֹרָה וּלְהִזָּכֵר בָּאֵרוּעִים הַבּוֹלְטִים שֶׁאֵרְעוּ בַּשָּׁנָה שֶׁחָלְפָה. עַל פִּי הַשֵּׁם שֶׁלָּהּ, תַּשְׁמַ"ח, הִיא בִּשְּׂרָה שִׂמְחָה. וְאָמְנָם הָיוּ בָּהּ הַרְבֵּה דְּבָרִים שְׂמֵחִים. אַךְ הָיוּ גַּם פָּחוֹת שְׂמֵחִים, כְּמוֹ הַמְּהוּמוֹת בִּיהוּדָה, שׁוֹמְרוֹן וּרְצוּעַת עַזָּה. מְהוּמוֹת שֶׁעוֹדָן נִמְשָׁכוֹת וְכֻלָּנוּ מְחַכִּים לְפִתְרוֹן הַבְּעָיוֹת שֶׁבֵּינֵינוּ לְבֵין הַפָּלֶשְׂתִּינִים. תִּקְוָה שֶׁבִּשְׁנַת תַּשְׁמַ"ט תִּמָּצֵא דֶּרֶךְ לְפִתְרוֹן הַבְּעָיוֹת שֶׁבֵּינֵינוּ לְבֵין שְׁכֵנֵינוּ וְהַשָּׁלוֹם יָגִיעַ.

אֲנִי מְאַחֵל לְכֻלָּנוּ שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה, כְּרָאשֵׁי הַתֵּבוֹת שֶׁלָּהּ:

תְּהִי
שְׁנַת תַּשְׁמַ"ט
מְתוּקָה וְגַם
טוֹבָה
חַג שָׂמֵחַ

עָמוֹס בַּר

חצב מצוי מבשר הסתו

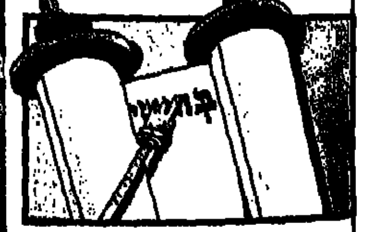

דברי חכמה

הכל מהתחלה

מה נעים לקבל ספר חדש, שמלה חדשה, או את חדש. כל החדשים האלה הם דברים שקודם לא היו ועכשיו פתאום ישנם. אבל יש חדש מסוג אחר. קמים יום אחד בבוקר, והבוקר הוא בוקר ככל הבקרים. כמו אתמול ושלשום. וכל האנשים שמסביב בכלל לא מרגישים שיש בו משהו מיוחד, אבל אני מרגיש בלב שהיום אתחיל מחדש. אתחיל את כל הדברים הישנים – מהתחלה. ואם תאמרו – אבל המורה תשאל מי הכין את שיעורי הבית שהיא נתנה לפני יומיים. ומחר יש מבחן בחשבון שנקבע כבר לפני שבועיים, אז איזו מין התחלה זו ומה חדש בכל זאת, בכל זאת אני מתחיל מהתחלה. בשבילי זה "דף חדש", ואם מישהו יפגוש אותי וישאל מה קרה שאני כל כך שמח ועליז, אני לא בדיוק אדע להסביר לו את זה, שבשבילי זה יום מיוחד, יום שבו הכל מתחיל מהתחלה.

ראש השנה הוא מהסוג השני. לא מקבלים מתנה חדשה, ואפילו הלימודים כבר התחילו ואחרי החגים ממשיכים ללמוד ולא מתחילים ללמוד מהתחלה. ובכל זאת, זאת יכולה להיות התחלה, ואולי התחלה שהיא בעצם באמצע – חשובה יותר. כי זוכרים איך היה אתמול ומרגישים שהיום זה אחרת. מי שיקשיב לקול השופר ישמע איך הקול בהתחלה ישר, ארוך, שלם, ואז הוא נשבר לחלקים ומתפרק, ונראה שהכל אבוד והוא ייעלם, אבל דווקא אז חוזר אותו קול ללא צלילים חדשים, אך שוב ישר ארוך ושלם. מתחיל מהתחלה.

משה מאיר

הַבִּיקִינִי וּפְצָצַת הָאַטוֹם.

מוֹל הדאי

לָמָּה קוֹרְאִים לְבֶגֶד־הַיָּם הַקְּטַנְטַן שֶׁהַיְלָדוֹת לוֹבְשׁוֹת, בִּיקִינִי? זֶה סִפּוּר קְצָת מוּזָר, שֶׁקָּשׁוּר בְּ... לֹא תַּאֲמִינוּ, פְּצָצַת הָאַטוֹם. מָה לִפְצָצָה שֶׁזִּעְזְעָה אֶת הָעוֹלָם וּלְבֶגֶד־יָם? הַקֶּשֶׁר בֵּין הַשְּׁנַיִם מְגַלֶּה אֵיךְ מְקַבְּלִים בְּגָדִים וּמֻשָּׂגִים בָּאָפְנָה שֵׁמוֹת מִמְּקוֹרוֹת שׁוֹנִים וּמְשֻׁנִּים.

לִקְרַאת סוֹף מִלְחֶמֶת הָעוֹלָם כְּשֶׁגִּלּוּ הָאֲמֶרִיקָאִים אֶת סוֹד פִּצּוּחַ הָאַטוֹם וְאֵיזֶה נֶשֶׁק הַרְסָנִי אֶפְשָׁר לְיַצֵּר מִמֶּנּוּ, חִפְּשׂוּ מָקוֹם לְנַסּוֹת אֶת פְּצָצַת הָאַטוֹם. הֵם מָצְאוּ אִי קְטַנְטַן וְלֹא מְיֻשָּׁב בָּאוֹקְיָנוֹס הַשָּׁקֵט, שֶׁנִּקְרָא בִּיקִינִי וְהֵטִילוּ עָלָיו פְּצָצַת אַטוֹם שֶׁהָרְסָה אוֹתוֹ לַחֲלוּטִין וְגָלְתָה לָהֶם עַד כַּמָּה נֶשֶׁק זֶה נוֹרָא וְהַשֵּׁם בִּיקִינִי נֶחְרַת בְּזִכְרוֹנָם שֶׁל אֲנָשִׁים, כְּאִי קָטָן שֶׁנִּמְעַט וְנֶעֱלַם.

כַּמָּה שָׁנִים לְאַחַר מִכֵּן, בִּשְׁנוֹת הַחֲמִשִּׁים, הִתְחִילוּ בִּגְדֵי־הַיָּם שֶׁהָיוּ עַד אָז צְנוּעִים לְמַדַּי לִהְיוֹת יוֹתֵר וְיוֹתֵר חוֹשְׂפָנִיִּים. עַד שֶׁיּוֹם אֶחָד הִצִּיג מְעַצֵּב אָפְנָה בֶּגֶד־יָם פִּצְפּוֹן, בָּנוּי מֵאַרְבָּעָה מְשֻׁלָּשִׁים. בְּאוֹתָם שָׁנִים לִפְנֵי אַרְבָּעִים שָׁנִים, זֶה הָיָה עַל כָּךְ מַדְהִים וְיוֹצֵא דֹּפֶן, כְּאִלּוּ זָרְקוּ פְּצָצָה שֶׁשִּׁנְּתָה אֶת כָּל מַה שֶּׁאֲנָשִׁים הָיוּ רְגִילִים לִלְבֹּשׁ עַד אָז כְּשֶׁהָלְכוּ לַיָּם.

מִישֶׁהוּ, וְאַף אֶחָד לֹא זוֹכֵר מִי זֶה הָיָה, קָשַׁר בֵּין בֶּגֶד הַיָּם הַקְּטַנְטַן וְהָאִי הַזָּעִיר שֶׁנִּכְנַס לְהִיסְטוֹרְיָה בִּגְלַל פְּצָצַת הָאַטוֹם וְכָתַב בְּעִתּוֹן שֶׁבֶּגֶד הַיָּם הֶחָדָשׁ קָטָן כְּמוֹ הָאִי בִּיקִינִי, הַשֵּׁם נִצְמַד וּמֵאָז קוֹרְאִים לְבֶגֶד הַיָּם הַזֶּה כָּךְ.

בתצלום, לביקיני הצבעוני שם היסטורי. ("אפנת מייר").

יהודית חנוך

רֹאשׁ הַשָּׁנָה

עוֹד מְעַט תִּשְׁקַע הַשֶּׁמֶשׁ
וַאֲנִי זוֹכֵר מַמָּשׁ
שֶׁהַיּוֹם רֹאשׁ הַשָּׁנָה,
כְּבָר קָנוּ לִי מַתָּנָה.

מִסָּבִיב יֵשׁ שֶׁקֶט רַב,
וּבַשְּׁבִיל עוֹבֵר חָתוּל,
וְהוֹלֵךְ מֵאֲחוֹרָיו
הַכְּלַבְלָב שֶׁגַּר מִמּוּל.

וַאֲנִי לָבוּשׁ יָפֶה
מִסְתַּכֵּל מַבִּיט סְבִיבִי,
אִמָּא מַגִּישָׁה קָפֶה
וְעוּגַת דְּבַשׁ לְאָבִי.

עַל שֻׁלְחָן מַפָּה לְבָנָה
וְעָלָיו נֵרוֹת דּוֹלְקִים
לִכְבוֹד הֶחָג – רֹאשׁ הַשָּׁנָה,
גַּם קְעָרוֹת שֶׁל מַמְתַּקִּים.

אֲנִי מַרְגִּישׁ כְּזֹאת שַׁלְוָה
מְאִירָה כָּל הַסְּבִיבָה,
אִמָּא מְחַיֶּכֶת לָהּ
הַרְגָּשָׁה כֹּה נִפְלָאָה.

אָז יוֹצְאִים אָנוּ בְּשֶׁקֶט,
וְהוֹלְכִים לְבֵית־הַכְּנֶסֶת
כְּדֵי לִשְׁמֹעַ קוֹל שׁוֹפָר,
וּלְבָרֵךְ אֶת כָּל הַמִּגְזָר.

וּבָרְחוֹב שֶׁל בֵּית־הַכְּנֶסֶת
הִתְאַסֵּף שָׁם כְּבָר עַם רָב
כָּל אֶחָד שִׂמְחָה מַבִּיעַ
וְלוֹחֵץ אֶת יַד הָרַב.

וּתְפִלָּה נִשֵּׂאת מִמּוּל
בְּתַחֲנָה וְקוֹל מִלְמוּל
"רַק שָׁלוֹם, אָנָּא הָאֵל,
תֵּן לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל".

חָנָה בִּירוֹ

משתעשעים

הַשְׁלֵם אֶת הַמִּלָּה הַחֲסֵרָה

לִפְנֵיכֶם רְשִׁימַת מִלִּים.
מִצְאוּ לְכָל מִלָּה אֶת הַמִּלָּה הַמַּתְאִימָה, כְּדֵי שֶׁיִּתְקַבֵּל מֻשָּׂג לֶחָג:
1) ... הַשָּׁנָה; 2) ... כִּפּוּר; 3) .... נוֹרָאִים; 4) ..... בְּרָכָה; 5) .... בִּדְבַשׁ; 6) .. וְשִׂמְחָה; 7) ..... מַסֶּכֶת; 8) ... דִּין.

בין הפותרים יוגרל הספר "עוזי וסוס השוקולדה" בהוצאת מעריב.

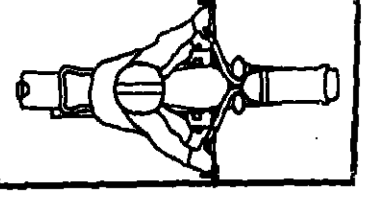

א. ב' בְּמִלִּים

לִפְנֵיכֶם הַגְדָּרוֹת לְמִלִּים. הַמְיֻחָד בָּהֶן הוּא שֶׁהָאוֹתִיּוֹת הַמַּרְכִּיבוֹת כָּל מִלָּה מוֹפִיעוֹת זוֹ אַחַר זוֹ בָּאָלֶף־בֵּית הָעִבְרִי.
1. רֹאשׁ הַמִּשְׁפָּחָה
2. שְׂפַת נַחַל
3. מִלַּת קְרִיאָה נְפוֹצָה בְּשִׁירֵי רוֹעִים
4. לָבוּשׁ
5. עָבַר מִמָּקוֹם לְמָקוֹם בִּכְלִי תַּחְבּוּרָה
6. בָּהּ תּוֹפְסִים בְּעַ"ח
7. טָס בָּאֲוִיר
8. מְזוֹן אֲבוֹתֵינוּ בַּמִּדְבָּר

בין הפותרים יוגרל סט נירים צבעוני

סְרָטִים מְרֻמָּזִים

לִפְנֵיכֶם הַגְדָּרוֹת וּרְמָזִים לִסְרָטִים הַמֻּצָּגִים עַתָּה בָּאָרֶץ. הַתּוּכְלוּ לְזַהוֹתָם?
1. לְתוֹכִי
2. הָעוֹנָה שֶׁל אַבָּא שֶׁלָּה
3. בַּת הַמֶּלֶךְ הַמֻּפְלָאָה
4. בֵּית הָעוֹפוֹת
5. צִפּוֹר לַיְלָה, מִי זֶה?
6. שֶׁלֶט עַל תִּיקִים
7. מְשָׂגִים אֶפִּיקִים

בין הפותרים יוגרל סט נירים צבעוני

הוֹסֵף רֹאשׁ לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה

לִפְנֵיכֶם הַגְדָּרוֹת לְמִלִּים אֲשֶׁר אִם תּוֹסִיפוּ לָהֶן אוֹת רִאשׁוֹנָה (רֹאשׁ) תְּקַבְּלוּ מִלָּה חֲדָשָׁה, הַקְּשׁוּרָה לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה.
1) שׁוֹמֵר עַל הָעֵדֶר – מִקּוֹלוֹת הַשּׁוֹפָר
2) רָטֹב – מָחַל, וִתֵּר עַל הָעֹנֶשׁ הַמַּגִּיעַ לְמִישֶׁהוּ
3) בַּת זוּגָתוֹ שֶׁל הַפִּיל – בַּקָּשָׁה לֵאלֹהִים
4) שְׁמָהּ הָרִאשׁוֹן שֶׁל אֵשֶׁת אַבְרָהָם – הַחֹדֶשׁ שֶׁבּוֹ חָל רֹאשׁ הַשָּׁנָה
5) בֵּית לְתַרְנְגוֹלוֹת – הַחֹדֶשׁ שֶׁבְּלֵילוֹתָיו סְלִיחוֹת מְבַקְּשִׁים
6) לֶהָבָה – אֵבֶר חִיּוּנִי בַּגּוּף
7) בִּתְשׁוּבָה – לְפָנֶיהָ עוֹבֵר הַחַזָּן

בין הפותרים יוגרל סט נירים צבעוני

תִּפְזֹרֶת מִקְצוֹעוֹת לִמּוּד

לִפְנֵיכֶם תִּפְזֹרֶת שֶׁל מִקְצוֹעוֹת לִמּוּד. נַסּוּ לָנוּעַ מִמִּשְׁבֶּצֶת לְמִשְׁבֶּצֶת בְּכָל כִּוּוּן אֶפְשָׁרִי עַל מְנַת לִמְצֹא מִסְפָּר רַב יוֹתֵר שֶׁל מִקְצוֹעוֹת לִמּוּד. מֵהַמִּשְׁבָּצוֹת שֶׁנּוֹתְרוּ יִתְקַבֵּל מִקְצוֹעַ נוֹסָף. תִּפְזֹרֶת מִקְצוֹעוֹת לִמּוּד

בין הפותרים יוגרל סט נירים צבעוני

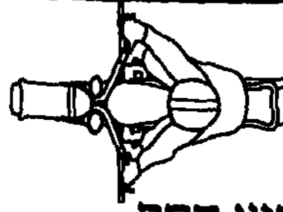

רִבּוּעַ קֶסֶם

אִם תְּמַלְּאוּ נְכוֹנָה בִּמְאֻזָּן תְּקַבְּלוּ גַּם בִּמְאֻנָּךְ אֶת אוֹתָן הַמִּלִּים:
1) הַשָּׁנָה שֶׁאֶת תְּחִלָּתָהּ אָנוּ חוֹגְגִים בְּיָמִים אֵלֶּה;
2) הֵרִיקוּ נוֹזְלִים;
3) אִגֶּרֶת;
4) לְשָׁנָה כָּזֹאת אָנוּ מְיַחֲלִים.

			1
			2
			3
			4

מימי

בין הפותרים יוגרל מחשב כיס

את השנה החדשה לא ראיתי

"אַתָּה יוֹדֵעַ – אָמַר אַבָּא לְיוֹסִי בִּשְׁעַת אֲרוּחַת הַצָּהֳרַיִם – מָחָר תִּהְיֶה כְּבָר שָׁנָה חֲדָשָׁה". "בֶּאֱמֶת?" שָׁאַל יוֹסִי בְּהִתְרַגְּשׁוּת. "כֵּן, בֶּאֱמֶת", אָמַר אַבָּא, "בְּעֶצֶם הִיא תַּגִּיעַ כְּבָר הָעֶרֶב, בָּרֶגַע שֶׁבַּשָּׁמַיִם יוֹפִיעוּ 3 כּוֹכָבִים". "אֲבָל מֵאַיִן הִיא בָּאָה, הַשָּׁנָה הַחֲדָשָׁה?" שָׁאַל יוֹסִי. "הִיא פָּשׁוּט בָּאָה", אָמַר אַבָּא וְהוֹסִיף: "אַתָּה מוּכָן לְהַעֲבִיר לִי אֶת הַמִּיץ?" יוֹסִי הֶעֱבִיר אֶת הַמִּיץ וְהִקְשָׁה: "וְאֵיךְ הִיא נִרְאֵית?" "מַסְפִּיק עִם הַשְּׁאֵלוֹת הָאֵלֶּה" אָמַר אַבָּא, "וְעַכְשָׁו תֹּאכַל בְּשֶׁקֶט".

יוֹסִי אָכַל בְּשֶׁקֶט, אֲבָל הַמַּחְשָׁבוֹת צָעֲקוּ בְּתוֹךְ מֹחוֹ. מִי הִיא הַשָּׁנָה הַחֲדָשָׁה? אֵיךְ אֶפְשָׁר לִרְאוֹת אוֹתָהּ? הִיא מְדַבֶּרֶת? הוּא דִּמְיֵן בְּמֹחוֹ פִּיָּה גְּדוֹלָה וּמַבְרִיקָה, כְּמוֹ צַעֲצוּעַ חָדָשׁ, כְּמוֹ הָאוֹטוֹ הַכָּחֹל־יָרֹק, שֶׁקִּבֵּל פַּעַם לְיוֹם הַהֻלֶּדֶת.

אַחַר הַצָּהֳרַיִם סִיֵּם יוֹסִי לְהָכִין אֶת הַשִּׁעוּרִים וָרָץ לְגִבְעָה שֶׁבְּסוֹף הָרְחוֹב. הוּא טִפֵּס עַל הָאֶבֶן הֲכִי גְּבוֹהָה בַּגִּבְעָה, מִמֶּנָּה אֶפְשָׁר הָיָה לִרְאוֹת הֲכִי רָחוֹק, עַד סוֹף הַשְּׁכוּנָה, וְיָשַׁב לְחַכּוֹת לַכּוֹכָבִים שֶׁיּוֹפִיעוּ. "רַק 3 כּוֹכָבִים", הוּא חָשַׁב לְעַצְמוֹ, וְאָז הוּא יִרְאֶה אֶת הַשָּׁנָה הַחֲדָשָׁה וְיִשְׁאַל אוֹתָהּ אֶת כָּל הַשְּׁאֵלוֹת הַמִּתְרוֹצְצוֹת בְּמֹחוֹ. הוּא יָשַׁב עַל הָאֶבֶן וְחִכָּה. הוּא דָּאַג, שֶׁעֵינָיו לֹא יָזוּזוּ וְלוּ לְרֶגַע מִן הָאֹפֶק וְחָשַׁשׁ שֶׁמָּא הַשָּׁנָה הַחֲדָשָׁה תַּחֲמֹק בְּלִי שֶׁיַּרְגִּישׁ. עָבְרָה שָׁעָה, עָבְרוּ שְׁעָתַיִם. הָאֶבֶן הִתְקָרְרָה. לַיְלָה הֵחֵל לָרֶדֶת וְיוֹסִי סָפַר כְּבָר 4 כּוֹכָבִים בַּשָּׁמַיִם, אֲבָל שׁוּם דָּבָר לֹא קָרָה. הוּא חִכָּה לִבְרָקִים וְלִרְעָמִים, הֲרֵי שָׁנָה חֲדָשָׁה אֵינָהּ דָּבָר שֶׁל מָה בְּכָךְ. חַיָּב לִקְרוֹת מַשֶּׁהוּ גָּדוֹל. אֲבָל הַדָּבָר הֲכִי מְיֻחָד שֶׁקָּרָה הָיָה שְׁתֵּי נְמָלִים קְטַנּוֹת, שֶׁחָצוּ אֶת הָאֶבֶן וְתַרְנְגוֹל קָטָן, שֶׁקָּפַץ מִתּוֹךְ אַחַד הַשִּׂיחִים. כָּל הַשְּׁאָר הָיָה כָּל כָּךְ רָגִיל...

יוֹסִי כְּבָר הָיָה דַּי עָיֵף. הַשָּׁמַיִם הִתְמַלְּאוּ כּוֹכָבִים זוֹהֲרִים, כָּל כָּךְ הַרְבֵּה כּוֹכָבִים עַד שֶׁהוּא לֹא הִצְלִיחַ לִסְפֹּר אוֹתָם. "אוּלַי הַשָּׁנָה הַחֲדָשָׁה טָעֲתָה בַּיּוֹם וְשָׁכְחָה לָבוֹא" הוּא חָשַׁב לְעַצְמוֹ. הַכֹּל מִסָּבִיב הָיָה חָשׁוּךְ. יוֹסִי גַּם קְצָת פָּחַד. "הִיא בֶּטַח שָׁכְחָה לָבוֹא" הוּא אָמַר לְעַצְמוֹ בְּקוֹל רָם, הֶחְלִיק מֵהָאֶבֶן וְהִתְחִיל לַחֲזֹר הַבַּיְתָה. הוּא לֹא הִסְפִּיק לִצְעֹד שְׁלֹשָׁה צְעָדִים וּלְפֶתַע הוּא שָׁמַע קוֹל מֵאֲחוֹרָיו: "יוֹסִי" "הַשָּׁנָה הַחֲדָשָׁה?" הֵבְזִיקָה מַחְשָׁבָה בְּמֹחוֹ. הוּא הִסְתּוֹבֵב אֶל הַקּוֹל בְּעֵינַיִם עֲצוּמוֹת וְשָׁאַל: "אַתְּ הַשָּׁנָה הַחֲדָשָׁה?" "הַשָּׁנָה הַחֲדָשָׁה?" צָחַק הַקּוֹל, "מָה פִּתְאֹם? אֲנִי אִמָּא. אֵיפֹה הָיִיתָ? כֻּלָּם מְחַכִּים לְךָ לְיַד הַשֻּׁלְחָן. יֵשׁ אֲרוּחָה חֲגִיגִית. כֻּלָּם הִתְרַחֲצוּ וְהִתְלַבְּשׁוּ יָפֶה לִכְבוֹד הַשָּׁנָה הַחֲדָשָׁה. בּוֹא, יוֹסִי, כֻּלָּם רוֹצִים לְהַגִּיד לְךָ שָׁנָה טוֹבָה!" יוֹסִי הִתְחִיל לִבְכּוֹת: "הַשָּׁנָה הַזֹּאת בִּכְלָל לֹא טוֹבָה! לֹא צָרִיךְ בְּגָדִים יָפִים וְלֹא צָרִיךְ אֲרוּחָה חֲגִיגִית. הַשָּׁנָה הַחֲדָשָׁה שָׁכְחָה לָבוֹא" "אַל תִּבְכֶּה", אָמְרָה אִמָּא וְלִטְּפָה אֶת רֹאשׁוֹ, "הַשָּׁנָה הַחֲדָשָׁה הִגִּיעָה, אֲנִי יוֹדַעַת". יוֹסִי הִמְשִׁיךְ לִבְכּוֹת: "אָז לָמָּה לֹא רָאִיתִי אוֹתָהּ?" "אֶת הַשָּׁנָה הַחֲדָשָׁה לֹא רוֹאִים", אָמְרָה אִמָּא וְחִיְּכָה. "אֲבָל אֶת הַשָּׁנָה הַחֲדָשָׁה מַרְגִּישִׁים. כָּל הָאֲנָשִׁים בָּאָרֶץ מִסְתַּכְּלִים עַל הַתַּאֲרִיךְ בָּעִתּוֹן אוֹ בְּלוּחַ הַשָּׁנָה וְיוֹדְעִים בְּיַחַד בְּאֵיזֶה יוֹם מַגִּיעָה הַשָּׁנָה הַחֲדָשָׁה, וְכֻלָּם מְקַוִּים בְּיַחַד שֶׁזֹּאת תִּהְיֶה הַשָּׁנָה הֲכִי טוֹבָה". אִמָּא אָחֲזָה בְּיָדוֹ שֶׁל יוֹסִי וּבְיַחַד הֵם הָלְכוּ הַבַּיְתָה.

בַּבַּיִת יָשְׁבוּ כֻּלָּם סְבִיב הַשֻּׁלְחָן וּבָאֲוִיר הָיָה רֵיחַ רַעֲנָן שֶׁל מִקְלַחַת וְשֶׁל סַבּוֹן. "שָׁנָה טוֹבָה, יוֹסִי" אָמְרוּ כֻּלָּם. "שָׁנָה טוֹבָה", לָחַשׁ יוֹסִי.

...וְלַמָּחֳרָת בַּבֹּקֶר, כְּשֶׁיּוֹסִי הִסְתַּכֵּל דֶּרֶךְ הַחַלּוֹן, נִרְאָה לוֹ הָרְחוֹב טִפָּה אַחֵר מֵאֶתְמוֹל.

יורם עבר הדני

גבע חובב טבע

וחליאלי

אֶת תְּחִלַּת הַשָּׁנָה הָעִבְרִית קָבְעוּ אֲבוֹתֵינוּ בְּחֹדֶשׁ נִיסָן, עֵת יָצְאוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם וְהָפְכוּ לְעַם חָפְשִׁי.

אַךְ כַּאֲשֶׁר הִגִּיעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְאַרְצֵנוּ וְהִתְנַחֲלוּ בָּהּ, הֵבִינוּ כִּי יֵשׁ לְשַׁנּוֹת אֶת רֵאשִׁית הַשָּׁנָה וְקָבְעוּ אֶת חֹדֶשׁ תִּשְׁרֵי לָרִאשׁוֹן בֶּחֳדָשִׁים. מַדּוּעַ? אֲבוֹתֵינוּ הַקַּדְמוֹנִים וְהַחֲכָמִים הִתְבּוֹנְנוּ עַל תּוֹפָעוֹת הַטֶּבַע בְּאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל. הֵם הֵבִינוּ כִּי לְעוֹנוֹת הַשָּׁנָה יֵשׁ חֲשִׁיבוּת גְּדוֹלָה בְּחַיֵּי הָעָם, שֶׁרֻבּוֹ עָסַק בְּחַקְלָאוּת.

חֹדֶשׁ תִּשְׁרֵי הוּא חֹדֶשׁ הַסְּתָו. עַד תִּשְׁרֵי הִסְתַּיְּמוּ עֲבוֹדוֹת הַשָּׂדֶה, הַכֶּרֶם וְהַמַּטָּע. בְּחֹדֶשׁ תִּשְׁרֵי חָל חַג הָאָסִיף – בּוֹ מְסַיְּמִים לֶאֱסֹף אֶת הַיְבוּל וְאֶת הַפֵּרוֹת. בְּחֹדֶשׁ תִּשְׁרֵי מַתְחִילִים לַעֲבֹד אֶת הַשָּׂדוֹת וְלִזְרֹעַ חִטָּה וּשְׂעוֹרָה. הַזְּרִיעָה וְהַנְּבִיטָה מְסַמְּלִים אֶת רֵאשִׁיתָהּ שֶׁל שָׁנָה חֲדָשָׁה.

בְּיָמִים עָבְרוּ נַעֲשְׂתָה מְלֶאכֶת הַחַקְלָאִים בַּיָּד וּבְעֶזְרַת בְּהֵמוֹת. כַּיּוֹם הַכֹּל הִשְׁתַּנָּה, וּטְרַקְטוֹרִים וְקוֹמְבַּיְנִים וּמַעַרְכוֹת הַשְׁקָאָה מְמֻחְשָׁבוֹת מְקַלִּים אֶת עֲבוֹדַת הַחַקְלָאִים.

אֲבָל עוֹנוֹת הַשָּׁנָה לֹא הִשְׁתַּנּוּ וְגַם כַּיּוֹם מְסַיְּמִים לֶאֱסֹף סוּגִים שׁוֹנִים שֶׁל פְּרִי הַשָּׂדֶה, הַכֶּרֶם וְהַגַּן וְגַם זוֹרְעִים אֶת גַּרְעִינֵי הַתְּבוּאָה.

וּבַטֶּבַע – תַּם הַקַּיִץ. הַנַּחֲלִיאֵלִי, הַזַּרְזִיר, הַחֲסִידוֹת וְעוֹד צִפֳּרִים נוֹדְדוֹת מְקַשְּׁטוֹת אֶת אַרְצֵנוּ וְהֶחָצָב, חֲבַצֶּלֶת הַחוֹף וְהַחֲלָמוֹנִית הַגְּדוֹלָה מְבָרְכִים בִּפְרִיחָתָם וּפִלְאֵיהֶם: שָׁנָה וּמְלֵאָה הַסְּתָוִית וְעוֹד יוֹתֵר טוֹבָה מַגִּיעָה.

עמוס בר

הַשָּׁנָה הַיּוֹצֵאת מִבֵּיתֵנוּ

הַשָּׁנָה הַיּוֹצֵאת וְהוֹלֶכֶת
הִגִּיעָה הָעֶרֶב הֲלוֹם:
יָמֶיהָ נָשְׁרוּ כֶּעָלִים בַּשַּׁלֶּכֶת
וַאֲנוּ בְּעֶצֶב נֹאמַר לָהּ: שָׁלוֹם!

נוֹדֶה לָהּ מִלֵּב עַל הַטּוֹב שֶׁעָשְׂתָה הִיא
וְגַם עַל הַטּוֹב שֶׁרָצְתָה לַעֲשׂוֹת,
וַאֲפִלּוּ קָרָה שֶׁבְּכָךְ הִתְקַשְּׁתָה הִיא, –
אַל נְדַבֵּר בָּהּ הָעֶרֶב קָשׁוֹת

חֲבֵרִים נוֹדֶה וְנֹאמַר לְעַצְמֵנוּ:
חָיוּ בָּהּ יָמִים מָרִים כַּמָּרוֹר,
אַךְ אוּלַי הִיא הָיְתָה מַמְתִּיקָה אֶת יָמֵינוּ
אִלּוּ רָצִינוּ יוֹתֵר לַעֲזֹר.

חנן שדמי